

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ
ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԻՄԱԱ ԿԻԵՂԷՐԻ ՆԷՇՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊԷՆՏ Ի ՄԱՍՍՈՒՍ	
Գաթոյի մեքեպերինսկն skru	8. 9. 9. . . 605
ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԷ	
Պաղսաս խաթր	 607
Արնափուսուդ-Մափսոնիա Գովախոնր	 608
Ինկիլթերրա վե Պահր ը Սեֆիս	 608
Ապսիւ Պեհա Ապպաս	 609
ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ	
Գանսրդ մուհարեպէր	ՏՕԳ. Ա. Ս. ՆԱԳԱՇԵԱՆ . 610
Բապպըմըզըն սուն վասիյեթի-«Կիսինիզ»	ՄԻՍԻՍ Մ. Ս. ՏՍՏ . 612
Էրմենի Փրօքսրանյար վե «Հայ Յնդա- փոխութիւն»	ԳԷՈՐԳ ՄԵՍՐՈՊ ԷՖ. . 615
ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ	
Խույ եախոս աշէր	ՄԱՐԿՈՍ 616
ՄԻԻԹԷՆԷՎԼԻ	
Ֆրէսին շեմասր	 618
Պուզ աւայարը	 620
ՄԷԲԹՈՒՊԼԱՐ	
Յարութիւն էֆ.սկն Տօգ. Նազգաշեանա	 621
ԳԻԼԻՍԷԼԷՐՏԷՆ	
Օամանիյե Բիլիսահի րափօրը	ՎԵՐ. Զ. Յ. ԱՇԷԱՆ . 623
Բուժ ինճիլի իթրիհասը	 624
ՍՍՆ ԽԱՊԷՐԼԷՐ	
	 624

ՆՈՒՍԻՄԻ 30 ՓԱՐԱ

Տ Է Ր Ի Ս Ա Ա Տ Է Թ

Օ. ԱՐԶՈՒՄԱՆ, ՄԱԹՊԱՍՈՐ

«رهنا» ارمی الحروف ترکیه هفتلق غزته در صاحب امتیاز و مدیر مؤلی اوحانس کیروریان

ԲԱԶՆԻԻՄԱ

Սահիպի իմթիյազ վե միշտի ի մեսուչը

Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՇԷՐԱԽ. — Պիր սենելիք ապօնե պետելի Մէմալիքի Օսմանիյէ իչին իքի մէճի-
տիլէ վէ մէմալիքի էճնէպիյէ իչին 2 տօլար, հախօտ 8 չիլին, հախօտ 10 ֆրանգ տըր:
Գիր նուսիւէսի իւչ մէթալիք տիր:

ԻԼԱՆԼԱՐ մուվաֆըզ ֆիյաթլա գապուլ օլունուր:

ԱՏՐԷՍ. — Պիլճիւմլէ մուխապէրաթըն ամթիտէքի ատրէսէ կէօնտէրիլմէսի լազըմ տըր:

در سعادت آمريكان خاند

Rev. H. K. Krikorian

ՎԵՐ. Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Bible House,

ՊԱՅՄԼ ՆԱՌԻՍ

Constantinople

ՏԷՐԻՍԱ ԱՏԷԹ

TURKEY

“ԲԱԶՆԻԻՄԱ” ՆԸՆ ԻԼԱՆԼԱՐԸ

1. Բահնիրմանըն Ամէրգասաա հալընըզ մէսուլ աճէնթի Նիւ Եօրգասա Messrs.
S. Tefeyan et Co. (114 Fifth Ave. New York City.) տըրլար: Պիլճիւմլէ սըփարըչլար
վէ ապօնէ պետելլէրի միւմաիլէյի էֆէնաիլէրէ կէօնտէրիլլիքսէ տէրնալ պիլլէ հէ-
թիլլի: Ճէնուպի Ամէրգասաա պուլունան ապօնէլէրիմիզ տախի քէնտի հիսանպարընը
Խէլֆէհան էֆ. լէրլէ թէսվիյէ էսէրլէրսէ պիլլէ տահա սուհուլլէթլի օլուր:

2. Թիւրքիասա պիլլէ տօլլուտան սըփարըչ վէրէնլէր պէտէլլինի փօսթա փուլու
(պաչգա նէվ փուլ կէօնտէրիլմէսին) հա տա մանշա փօսթ թարիգիյէ կէօնտէրէպիլլիլլէր:

3. Բահնիրմայա ապօնէ հազըրմագ իսթէյէնլէր իսթէտիլլէրի վազթտան պաչ-
լամագ վէ իսթէտիլլէրի միւտտէթ տէվամ էթմէք իւզըն սըփարըչ վէրէպիլլիլլէր:

4. Կէլէն հաֆթաքի նուսիւէմիլտէ Բօպէրթ Դօլէճի մուալլիմլէրինտէն Փրօֆ.
Վան Միլլինճէնին պիր վազը, Տօդ. Նազգաչեանըն «Գանսըզ մուհարէպէլլէր» պէնտի
վէ սաիր պէնտլէր պուլունասագ տըր:

Ինկիլիզէ պիւիպ տէ հաֆթալըդ պիր զազէթա օդալարադ մէզքիւր լիսանա զիյաաէ ալըշմադ արզու էտէնլէրէ "The Orient"ի թալսիյէ էտէրիզ: Պու զազէթա՝ Իսթանպօլտա, Պայպլ Հաուստա Ամէրիգան Միշըն թարաֆընտան նէշը օլունուր: Սէ- նէլիյի Թիւրքիա իչին բուպ Օսմ. լիւրա, Ամէ- ռիգա իչին 1 1/2 տալէր տիր:

"The Orient," տէվլէթ ի Օսմանիյէնին թէպիսինէ խըամէթ էտէն մէզհէպի, իլմի, խայրխահանի, սիյասի վէ թիւճճարի հա- ռէթէթլէրտէն պահա էտէր:

Էտրէս՝ Rev. Charles Riggs, (Editor)
Bible House

Հէր հանկը պիր վազթտա ապօնէ եա- զրմադ օրապիլիր:

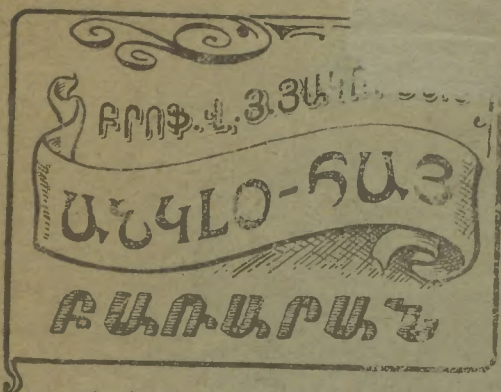
Մէրզիֆուն իլմ ի իլահի մէքթէպի Բապպ իա- թէրսէ կէլէճէք սէնէ՝ իքինճի սընփտա օլան չա- յիրապէր իյէ իչինի տէվամ էտէճէք տիր: 1911- 1912 սէնէօլնտէ թէտրիս էաիլէն աերպէր ու- մուճէն մուգատտէմէ նէվլինտէն օլմուշ վէ թա- լէպէ գօլէճ մէզուլարընտան տէլի, գօլէճին ա- գալլի սօֆօմօր գըտմընը իթմամ էթմիշ էֆէնաի- լէրտէն իպարէթ օլմուշ տըր: Պիւր Գօլէճ մէզուլնը Խախօտ անա մուտտիլ պիր թալիմ ալմըշ օլան հէր հանկը պիր քիմսէ չիմտիքի սընփա տաիլ օլարազ էօնիւմիւ. զտէքէ սէնէնին թէտրիսաթընա տէվամ էտէպիլիր: Մր. Էլմըր պէրա ի թաթիլ միւֆարազաթ էթմիշ օլտուլունտան տէրպլէրին փրօղրամը հէր պիր մէվզուլն՝ քիմ թարաֆըն- տան վէ հաֆթաաա գաշ տէֆա թէտրիս էտի- լէճէյի աթիստէ պէյան օլունուր:

Իլմ ի իլահիյաթ հաֆթաաա 5 տէրս, Մր. Փայ, Գառլմ քիլիսէ թարիիսի 3 տէրս, Փրօֆ. Գալնիսիս, Ինճիլլէրին թաթիւըզը 5 տէրս, Փրօֆ. Գալնիսիս, Թէվրաթին թաթիւըզը 4, Տօգ. Հոււայթ, Ուսուլը մէվլիյէ 1 տէֆա, Տօգ. Հոււայթ:

Էսհամը միւպէտտէլէ	Օս. Լիւր.	97,11
Բուճէլի Շմէնտիֆէր	Ֆր.	203, 37
Գրէաի Ֆօնսիյէ էթիփսիյէն	%3	1886 334,50
" " "	%3	1903 272
" " "	%3	911 269
Թրանսպլ		40

ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ

Պուշայ. — Սէրթ 47—48, էքսթրա I 46—47, II 45—45 1/2, պէյազ I 47—48, II 48—48 1/2: Չալսար. — 34—34 1/2: Արփա. — I 38 1/2—40, II 38—38 1/2: Մըւր. — 33—35: Նօլսուս. — Էրէյի 64—67, Գարաման 50—51: Աֆիօն. — Մալաթիա 350, Սօֆթ 350, Պալըքէ- սիւր 265, Տրօկերի 250—275: Թիֆթիֆ. — Նիյաէ 10—10 1/2, Գարաման 17—17 1/2: Տերի. — Բէշի տէրիսի չիֆթի 24—25, մանտա օգնար 9—12, սըլըր տէրիսի 12—13, օղլազ չիֆթի 19—20: Թիլի. — Անատօլու 90 — 100 — 110: Սանսար. — 250 — 280 — 300: Փօրուզ. — 35—37: Թալշան. — 550 — 560: Գիթ- րե. — պէյազ 22 1/2—26, սարը 11 3/4 — 16, փիյանթօ 17 1/2, չամուլու 6 1/2—8: Աճը չիֆթի. — 3 1/2—3 3/4: Փիլիմ. — Մըւր, գազէվիսի 104: Սալիկ. — 25—27: Պալ մուլմու. — 20—20 1/2: Ճէշի 4—4 1/2: Շէքէր թօզու, Բուս մալի գան- թարը 105, Թրանսիթ 93, ZKZ մարգա թրիէսթէ (քէլլէ չէքէր) գանթարը 136, Թրանսիթ 115, Նըլտըզ մարգա թրիէսթէ 142, քէսմէ, Թրիէսթէ 168: Սուսամ. — 123—125: Կազ Պաթուճ 2 թէնէքէսի 30, սանտըլը 33 1/2, Ամէրիգա 28, Բուսանիա 27, Եուլն. — Անատօլու գըրիմա 7—8: Փանուզ. — Ատանա 7 1/4 (լիւրա 100) Հալէպ 6 1/2: Գանվի. — I 100 օգգասը 12 1/4, II 11, III 11 լիւր. Օսմ. 100տէն: Գօզա. — գուրու քիլուու 38—39 (լիւրա 100), գուրու սարը 30—37:

Համանուն Բառարաններու լաւագոյնը
ճոխագոյնը եւ միակ վստահելին

ԳԻՆ 40 ԴԱՆ. ՅԶԹԱՏԱՐՈՎ. 45 (2 ՏՈՒՄ)

Կեդրոնատեղի — Յ. ՄԱՏԹԵՆՍԵԱՆ

ՊԱՅՊԼ. ՆԱՌԻՔ

Կ. ՊՈԼԻՍ

48

ՊԻՋԵ ԿԵՐՆՏԵՐԻԼԵՆ ՔԻԹԱՊԼԱՐ

1. ԻԼՄԻ ԹԱԼԻՄ. — Փրոֆ. Ս. Լեւոնեան,
միւթէվէֆֆա մուալլիմի միւհթէրէմին նութգ-
լարնոտան պիլիսի 37 սահիֆէտէն իպարէթ պիր
րիսպէ սուրէթինտէ թապ ու նէշր էտիլմիշ օ-
լուպ, նուսիսէսի պիր դրուշա սաթըլըյոր: Այմազ
իսթէյնլէր Այնթապատա Մ. Թ. Գոյէճինէ միւ-
րէճաաթ էտէպիլիլլէր:

2. The Red Sultan's Soliloquy, by S. V. Bedickian. Boston, 1912.

Պու. քիթապ 127 սահիֆէտէն իպարէթ վէ
պիր չօզ րէսմլէր իւէ միւզէյնլէն օյարազ, Սուլ-
թան Համիտին մեհապսուտրիսը տըր: Ինկիլիզէ
լիսանտա հազըլմըշ օլուպ, Ֆիյաթը Կերէք Թիւր-
քիա վէ Կերէք Էվրօփա իչիւն 6 ֆրանք տըր:
Սրփարըշ էթմէք իսթէյնլէր՝ աթիտէքի ասրէսէ
հազմալը տըրլար:

Rev. S. V. BEDICKIAN

Revers, Mass, U. S. A.

3. ԱԶԳ ԵՒ ԵԿԵՂԵՑԻ. — Հայ եկեղեցւոյ
Դիրը Ազգ. պատմութեան մէջ, Համազասպ
Վրդ. Եղիսեան. 189 սահիֆէ: Ֆիյաթը պէզ
գապըւր 10 դր., քեաղըւր գապըւր 7½ դր.:

4. ՁԵՆՈՐ ԳԼՈՎ, հանդէպ արդիական քըն-
նադատութեան, Գրից՝ Միշրան Յովհաննէսեան,
տպագր. Օ. Արզուման, 1912. Գին 5 դր.:

ԻՐ Ա Ն Ա Թ ՍԷՅԵԱՆԱԹ ԼԹՄԷԲ ԼՍԹԷՅԵՆԼԵՐԷ

Լիվիփուշ, Թրիեոքե, Նափոյի վէ Մարսիլիա
Թարիզդերիյի

Ամերիգա, Գանասա, Պուէնոս-Այրես
Պոմպէ, Կալիպարա վէ Ավստրալիայա

Սէյր ու սէֆէր էյլէյն միւշթէհէր վէ էմին-
ֆիւնրս լայն, Անգրո լայն վէ սաիր Ինկիլիզ վէ
էմապի գուճիանիալարն վաթորլարնտա սէյ-
հանաթ էթմէք նիյէթինտէ օլուպ, վաթոր վէ
չիմէնալֆէր պիլէթլէրի սաթնուս արմազ հոթսոտ
պու ճիհէթլէրէթ թաշրիրն հա չիֆանէն մալիւ-
մաթ էլտէ էթմէք իսթէյն պիլ ճիւմլէ միւհ-
թէրէմ գէվաթն Տէրիսաատէթտէ Ղալաթաուտա
Չինիլի Ըլթթըմ իստընտա Յովհ. Յ. Աճէմեան
էֆ. յէ միւրաճաաթ էյլէմլէրի իլան վէ թալսիյէ
էտիլլի: Մէքթուպ իլէ մալիւմաթ ալմազ իս-
թէյնլէրին յէֆֆէն 1 դր. լըզ փուլ կէօնտէրմէ-
լէրի իճապ էաէր: Պու. արատա պիլլէթ ֆիյէթ-
լէրի էֆէյի աիւշկիւն տիր:

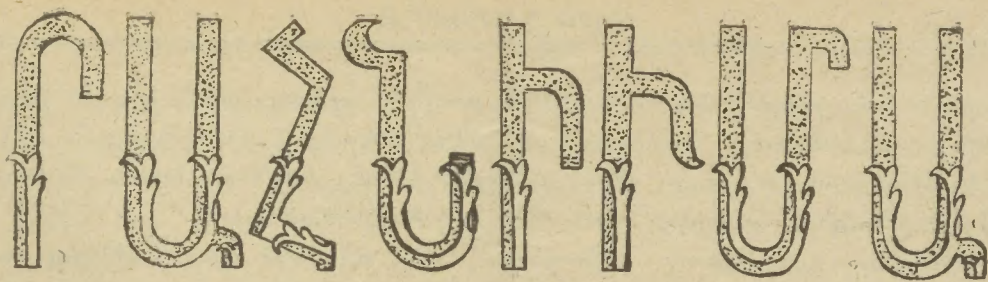
ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ ՊՐՈԽԱՍ

Մայիստէ մէմուռնէն գապուլ օլունան փա-
րալար իլան օլունուր: պունյարըն թաֆսիլաթը
Անէսարքուտէ նէշր օլունմըշ տըր:

Բարսեղ էֆ. Բարսեղեան 20, Գ. Պէրպէր-
եան էֆ. 41, Տօնլեան էֆ. 1,180, Պատ. Գաւ-
նիկեան 7 վէ 42 տալիս օրց. պէտէլի, Տօզ.
Գըլըճեան հէտիլլէ 907 օրց. Մ. Ասատուրեան
էֆ. 90, Եանի. Միրալայ Տօզ. Նազարէթ պէյ
20, Ե. Աճէմեան էֆ. 20, Նուֆուս Մու-
հասէպէ քեաթիպի Սաատէթտին էֆ. 10,
Եուսուֆ էֆ. 10. Միւհէնտիս Հալիա էֆ.
5, Ազիլ էֆ. 5, Տէրպիլ էֆ. 1, Միւ-
հէնտիս Ալիքսան էֆ. 5, Միթրալէօզ մուալլիմի
Միքալէլ էֆ. 5, Յովհան էֆ. 3½, Թօիճու
մարանիօզ ուսթաւը Բենիալմին էֆ. 3½, Մայ-
րիկին Առաջնորդը նամ րիսպէմիլ իչիւն 2:
Այնիւ էֆ. Իսթիւճեան Պրուսա Սուլթանիյէ
մէքթէպին մէմուրլարնտան 20, Պատ. Յ. Ար-
մազանեան հէտիլլէ 54½, սաթըշ 20, Ե. Տօն-
Աթոսեան էֆ. 65, Տիկ. Հօլմէն Հընթ 60, Ա.
Կէօղիւպէօյի քեան էֆ. 23, Գ. Ոսկերիյեան
էֆ. 40, Վեր. Յ. Մաշտուրեան հէտիլլէ 216,
Օր. Այնիւ Յ. Մատթէոսեան 60, Վեր. Ա.
Եղոյան հէտիլլէ 289, Յ. Հաւկիթեան էֆ. քէն-
աի ի.թ. չօճուգլարընը վաթիթիլի սէպէպլէ 220:

«Մի Մոռնար Զիս» նամ Փրոֆ. Գալա-
հանըն էսէրի հէր պիր մէքթէպ չալիրտանընա-
էլլէմ պիր քիթապ օլուպ, Մատթէոսեան մաթ-
պատընա միւրաճաաթ օլունա:

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 2

ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՅՈՒՆԻՍ 21, 1912.

ՆՕ 25

ՊԵՆՏԻ ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԳԱԹՕԼԻՔ ՄՀԲԹԷՊԼԵՐԻՆՏԵՆ ՏԵՐՍ

Տօսթլարը ըզտան պիրիսի պիր չէ՛րաէ փրօթէսթան մէքթէպլէրինտէն ո զազ պիր մահալլէտէ իգամէթ էթմէք մէճպուրիյէ-
 Թինտէ պուլունտուլունտան, իրի քիւչիւք գրզ չօճուգլարընը խանէլէրինէ հազըն օլան պիր Գաթօլիք մէքթէպլինէ կէճնտէրմէյէ մէճպուր օլունչ իտի: Զօճուգլար պու մէքթէպլտէ իւչ այ գալտըգտան սօնրա, մէգքիւր աիլէ օ չէ՛րի թէրք էթմէքլէ չօճուգլար տախի մէքթէպլտէն չըգարլար: Պու իւչ այ զարփընտա պու մէքթէպլտէ մէգքիւր չօճուգլարա վէրիլէն իւք տէրա վէ պիւթիւն մի տաէթ զարփընտա թէէյիտ էտիլէն մատտէլէրտէն պիրի «Ողջոյն ինգ, Մարիամ», աուսը օլմուչ արը: Պու տուա հէր կիւն վէ հէր ֆուրսաթտա թէէքիտ էտիլմէքլէ պէրապէր, պու տուանըն թէէ սիր վէ նուֆուզընտա տաիք չօճուգլարըն նազարը տիգգաթը ճէլպ էտիլմիչ տիր: Սէսէլա, պիր սըրստա վէֆաթ էթմիչ օլան Գրիստուրն գըլաւընտա թէչպիւն օլմագ իւզըն՝ պիր չօճուգ կէօղիւ գափալը հաթարիքէն, տաիր տուալար հաթթա Բապպանի տուա պիլէ անա թէէսիր էթմէմիչ իտէ աէ, «Ողջոյն ինգ, Մարիամ»ը չօճուգլար սէօյլէր սէօյլէմէզ օ չօճուգ գալըմը վէ պու

հօլ իլէ մէգքիւր տուանըն էօղիւլէրի պիլէ տիրիլթմէյէ նուֆուզը օլտուզու անլէրէ թալիմ էտիլմիչ տիր: Պաչպա սրալարտա մաալլիլէր չօճուգլարը մէզարիսթանա կէօթիւրիւպ օրատա անլէրէ քիւչիւք չօճուգ մէզարլարը կէօթէրտիլէր, վէ անլէրին Գաթօլիք քիլիսէսինտէ վաֆթիլ օլունմուչ օլտուգլարը իչիւն չիւմոթի կէօքտէ մէսուտ օլտուգլարընը, լաքին վաֆթիլդսիլ էօլէն չօճուգլարըն իլիւպօս տէնիլէն գարանըզ եէրտէ փէրիչան պիր հալտա պուլունտուգլարընը թաւրիֆ էլլէմիչլէր տիր: Վէ էկէր պիր վաֆթիլդսիլ պէպէյին էօլմէքտէ օլտուզունտ կէօրիւրլէտէ, ծնու Լիւպուստան գուրթարմագ իչիւն հէման պիր միգտար տուալարագ, «Կի միլրսէմ գինգ յաւնուն Հօր, եւ Ողջոյն եւ Հոգիւն սրբոյն» տէյուա նը վաֆթիլ էթմէլէրինի չօճուգլարա թէնպիւն էթմիչլէր տիր: Գաթօլիք քիլիսէսինտէն արչարտա իւլլաա պուլունմաուրըլը, իւալըն գուվլէթ վէ նուֆուզը, Փափանըն սէլահիլէթի, պաւսաւազտա օրհնուրիւնտան սօնրա էքմէյին Յիսուսըն թէնինէ վէ չարապըն Յիսուսըն գանընտ թանգիլ օլտուգլու, վէ քիլիսէսին տիլէր թալիմաթը միլթէտաւիտ ֆուլտաթլարտա չօճուգլարա թալիֆ էտիլմիչ տիր: Հաթթա պու

Փրօթէսթան չօճուգլարա վալիտէյնլէրինին սէօզիւնիւ տինլէմէյէրէք Գաթօլիք քիւլիսէսինէ կիրմէլէրի թէքրար պէթէքրար թէքլիֆ վէ թավսիյէ էտիլմիշ տիր : Պու գըսա միւտտէթ զարֆընտա չօճուգլար քիլիսէ ագաիտինաէն մատա քիլիսէ մա-գամլարընըն տանիչէսինի էօյրէնմիշլէր տիր :

Պու վագըատա պիզիմ նազարը սիգ-գաթըմըզը ճէլպ էյլէյէն մէսէլէր-տէն պիրիսի Գաթօլիքիյէրինն Տիւն թա-լիմ էթմէֆ ուսուլլարը օլմուշ տըր : Էվլէլա Գաթօլիք քիլիսէսի տինի ա-տէմէ չօճուգլուգտա թէլգին էթմէնին լուզումունը կէօրմիւշ տիր : Անլէր քի-լիսէ ագաիտինի վէ տինի մէսէլէրի չօճուգլար անլամազ տէյու օ վագիֆէյի իհմալ էթմէք, եա ույար ույմազ քիմսէ-լէրին էլինէ թէսլիմ էթմէք իսթէմէյիպ, քիլիսէնին էն մուհիմմ վէ էն պէօլիք ագաիտինի չօճուգլարա թալիմ էթմէյի միւրատ էտէրէք, պու իշի էն մուգթէտիր մուալլիմէր էլինէ թէսլիմ էյլէմիշլէր տիր : Վէ պու մուալլիմէր պու իշի ֆէնն ի թէտ-րիսին էսաս վէ գաիտէլէրինէ մուվաֆըզ պիր ուսուլլատ իճրա էթմէքտէ պուլունու-յօրլար : Քիլիսէնին զայէթ միւճէրրէտ թա-լիմէրինի վէ մէճագի ալինլէրինի չօճուգ-լարըն անլայապիլէճէյի շէքլէրտէ իֆատէ էտէրէք անլէրի չօճուգլարա էլպէր էթտի-րիյօրլար, վէ պիր թագըմ ամէլի իճրաթ-լար իլէ անլէրին ֆիրրլէրի իւզէրինէ անլէրի պօզուլմազ պիր սուրէթտէ հաքք էտիյօր-լար : Ույույան պիր չօճուգլու տիկէր վա-սըթալար, վէ տիկէր տուալար իլէ ույան-տըրմայըպ «Ողջոյն ինգ Մարիամ»ը սէյ-լէյէրէք ույանտըրմազ, վաֆթիլին էնէմ-միլէթինի չօճուգլարա մէզարիսթանտա թա-լիմ էթմէք, պու նէվ ֆիլիլէր տիր : Տի-նին էսասի հագիգաթլարընը գըսա վէ սատէ իպարէլէրէ սըգըսըրըպ օնլարը չօ-ճուգլարա էլպէր էթտիրմէք, վէ տինին պէօլիք հագիգաթլարընը ամէլի թաթպը-

գաթլա չօճուգլարըն թագէ ֆիրրլէրինէ ետրլէշտիրմէք, հէր հանկը պիր տինի թա-լիմ էթմէք իշիւն պունտան միւէսսիր պիր եօլ պուլունամազ :

Պու ճիհէթլէ պիլ Գաթօլիք մէքթէպ-լէրինտէն էօրնէք ալմալլըզ, նիշէ մէք-թէպլէրիմիլտէ տինի թէտրիսաթ տինսիլ մուալլիմէր էլինէ թէսլիմ էտիլմիշ օլուպ, օնլարըն իշի չօճուգլարա պիր թարաֆտան գուրու իպարէլէր էլպէր էթտիրմէք, վէ տիկէր թարաֆտան իպրէթ վէ լիսանլա-րըլա շակիրալէրէ իմանսըզլըգ թալիմ էթմէք օլմուշ տըր : Նիշէ մէքթէպլէրի-միլտէ տէ խրիսթիյանլըզըն էն էսասի ա-գաիտի անճագ սօզուգ պիր մէրասիմ եա գուրու թալէմաթ մագամընտա թալիմ է-տիլմէքտէ տիր : Նիշէ տէֆա քիլիսէլէրտէ չօճուգլարըն տինի թալիմի պիւսպիլթիւն իհմալ էտիլմէքտէ, վէ անճագ պէօլիք-լէրէ միւճէրրէտ վէ քէօհնէլէյիլ թապիր-լէրլէ վագլար վէրէրէք եա մէրասիմ իճրա էտէրէք տինի հայաթը իպգա էթմէք իւ-միտ էտիլմիշ տիր :

Պու սէմէրէսիլ մէպլէրլէր թէրք էտիլ-մէլի, վէ Գաթօլիքլէրին ամէլի վէ ֆէնն ուսուլլարը իթթիլազ էտիլմէլի տիր : Պու ուսուլլարտա շու նօգթալարը թէքրար է-տէլիմ,

(1) Պիր ճէմաաթըն տինի հայաթը չօ-ճուգլուգտան պաշլամալը տըր, պինսէն ալէյն չօճուգլարա տին թալիմ էթմէք ի-շինէ էհէմմիյէթ վէրիլմէլի տիր :

(2) Տինին էսասի թալիմլէրինի մուայ-յէն, սատէ վէ գըսա իպարէլէրլէ իֆատէ էտէրէք պունլարը չօճուգլարա էօյրէթմէ-լի տիր : Պու մագսէտէ խըսմէթ էթմէք իւզրէ տէրէճէ տէրէճէ թէրթիպ էտիլմիշ միւնասիպ տէրս քիթապլարըմըզ պուլուն-մալը տըր :

(4) Տինի հայաթը պիր թագըմ ալին ու մէրասիմին իճրասընտա տէվամ էտէ-րէք, եախօտ արթըզ ատէթ հիւքմիւնէ

կէջմիշ օլան թէէսիրսիզ իպարէլէրէ տօ-
լու վազլար վէրէրէք իպգա էտէմէյիզ.
տին ամէլի սուրէթատ թաթպըզ էտիլմէլի
տիր : էլպէթ պու միւնասիպէթլէ Գաթօ-
լիք մուալլիմէրին տիւշտիւլիւ պէօյիւք պիր
խաթաստան Եանի աիւի հաղիգաթլարը
հաղիգի օլմայան պազը թէճրիպէլէրլէ
թաթպըզ էթմէքատէն ինթիրազ էթմէլի-
յիզ : Տինին թաթպըզ աթը տաիմա հաղի-
գի օլմալը տըր :

Նազարը տիգգաթըմըզը ճէլպ է-
տէն աիկէր մէսէլէ մէթթէպսէ ճիւն թալլիմի
տիր : Մէզքիւր Գաթօլիք մէթթէպիւնէ
կիթմիշ օլան պու չօճուզլարլին օրատա
պու իւշ այ զարփընտա էօյրէնտիլլէրի էն
մուհիւմ եէկեանէ շէյ Գաթօլիք քիլիսէ.
սինին ապաիտ վէ մէրասիմի օլմալ տըր :
Պու իսէ տէմէք օլուր քի , մէքթէպ Գա-
թօլիլլիյի թալլիմ էտէն պիր միւէտէտէ
օլուպ սաիր մատտէլը պունա սանի տիր-
լէր : Մէքթէպ հազգընտա պու թատալ-
վուր աօղրու մը տըր , հախօտ տինի թա-
լիմ մէթթէպտէ նէ՞ մէվգի թու թմալը տըր :

Պու մէսէլէտէն պաշգա պիր պէնատէ
պահա էլլէյէլիմ :

Յ. Գ. Գ.

ԱՅՎԱԼԸ ՀԱԶԸՐԷ

Պաղտաճ խաթթը . — Ալմանիար Պաղ-
տաճ խաթթընը հալիմագ իշին 1902-տէ
իմթիյալ ալըզտան պիր սէնէ սօնրա
Ինկիլթէրրանըն տա խաթթըն ինչտալնա
իշթիրաք էթմէսինի թէրլիֆ էթտիլէր
Խէ տէ , Ինկիլթէրլէր շարթլարը փէք մի-
տաիտ կէօրմէտիլլէրինտէն թէրլիֆի գա-
պու էթմէմիշլէր իտի : Պու խաթթա տաիր
Ինկիլթէրրանըն էն զիյատէ էհէմիլլէթ
վէրտիյի խոսուս , Պաղտաճտան Իրան
քէօրֆէզինէտէք թէմտիտ էտիլլէք օլան
զըմլին իտարէսի իտի : Իրան քէօրֆէզինի
Հինտիթանա օլան ալագալը միւնասիպէ-
թիլլէ Ինկիլթէրրա՝ Պաղտաճ խաթթընըն

սօն ուճունուն Ալմանիա էլինտէ պուլուն-
մատընա րազի օլմայօրտը : Մալիւմ օլտու-
ղու վէճհ իւզրէ՝ մէշտիլլէթ իլանընտան
սօնրա տաիսի պու մէսէլէ Ինկիլթէրրա իլէ
Ալմանիա տրասընտա գըզլըն միւպահէսէյի
մուճիպ օլտու : Նիհայէթ պու հազընլար-
տա պու նուպիք մէսէլէ տաիսի իքի թա-
րաֆճա գանաաթպախշ պիր սուրէթտէ
հալլ ու թէսվիլլէ օլտունուշ տըր : Թալլիզ
կէշէն կիւն նէշր էթտիլլէ պիր պաշ մէգա-
լէտէ պունու շու սուրէթլէ թարիֆ էլլէ-
միշ տիր : — Ալմանիա՝ մէզքիւր խաթթըն
Պաղտաճտան Պասրայա գատար թէմտիտ
օլունաճագ գըմընտան պիւսպիլթիւն է-
լինի չէքիպ օնու Թիւրքիայա թէրք էթ-
մէլէ րազը օլմալ տըր : Թիւրքիա՝ պունա
մուգապիլ Ալմանիայա Իւքէնտէրուն խաթ-
թընը վէ Իւքէնտէրունտան տաիլլէ տօղ-
լու ինչա էտիլլէք շիւպէ խաթթլարըն
իմթիյալընը վէրմիշ տիր : Պաղտաճտան
Իրան քէօրֆէզինէ գատար օլան խաթթը
պէշ տէվլէթլէր , Եանի Թիւրքիա , Ինկիլ-
թէրրա , Բուսիա , Ֆրանսա վէ Ալմանիա
միւսալի հիստէ իլէ ինչա էտէճէրլէր :
Թիւրքիա՝ Բուսիանըն պու շէրաքէթէ կիր-
մէտինի խաթթմէյօր իսէ տէ , Ինկիլթէրրա
պունա խարար էտիյօր , զիրա Բուսիա Ալ-
մանիա իլէ անլալըշա կէլէրէք , Խանիգին
իլէ Պաղտաճըն եէքտիկէրինէ լապթ էթ-
մէլէ վէ Խանիգինի Իրան խաթթըն իլէ
պաղլամազլըզա պարտը վէրմիշ օլտուգ-
լարընտան , Պաղտաճ խաթթընտա Բու-
սիանըն տա մէնաֆիի պուլունտիյօր : Պու
խաթթըն սօն մէրքէզի պիր միւպաքէրէ
մատտէսի իտի : Էն էյի մահալ Բիւվիթ
Խտի իսէ տէ , օրտը Ինկիլթէրլէ հիւսպէսի
ալթընտա օլտուղունտան Ալմանիա պունա
րազի օլմալըն Թիւրքիա պու հազընլարտա
Խօր Ապաուլլահը թէրլիֆ էթտի իսէ տէ ,
Ինկիլթէրրա՝ օ մահալըն տա Բիւվիթ շէյ-
լինէ տիտ օլտուղունու իտաիտ էլլէտի :
Նիհայէթ Պասրա սօն մէրքէզ իթթիխազ

էտիլէճէք տիր տէյու կէօրիւնիւյօր: Ինկի-
լիզլէր պու թէքլիֆտէն մէմնուն տըրլար:

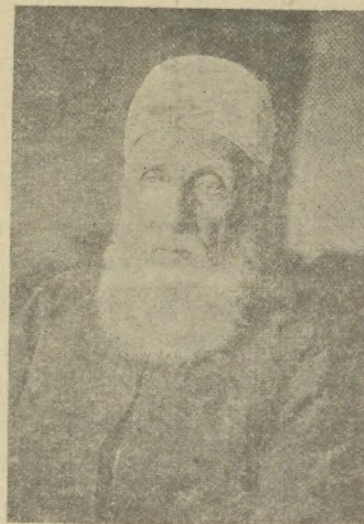
Արնաւոյնսյուզ - Մաթէսօնիա գօլիսիօ-
նի.— Սիեֆթէյքըր պու մէսէլէտէն պահա-
էտէն պիր պաշ մէգալէսինտէ պէյան է-
տիյօր քի, Սէլանիք ինգիլապը իւզէրինէ
տիւվէլի մուազզամանըն Մաթէտօնիա ու-
մուրունըն նազարէթինտէն կէրի չէքլիմէ-
լէրի պիր եանլը իտի իսէ տէ, Թալլիզըն
վէրտիյի խապէր եանի Մաթէտօնիա ժան-
տարմա իտարէսինէ 5 Ինկիլիզ մէմուրլա-
րըն նազարէթ էթմէսինէ տաիր վէրիլէն
միւսաատէ պու խոթալը իսլահ իչլին ա-
թըլան պիր աուրմ սալլապիլիւր: Կէնճ
Թիւրքլէրին իտէալը պիր զաթըն տէ-
տիյի կիպի, «Մուխթէլիֆ մէզհէպ վէ
ուրգտան իպարէթ օլան անասըրը իսլա-
հաթ իչլին թէալիւնէ տալէթ էթմէքտէն
իսէ, զայէթլէ մէքքէզլէնմիշ աւքէրի պիր
տէվէթ մէյտանա կէթիւմէք օլմուշ տըր»,
Արնաւոյնսյուզըն վէ Մաթէտօնիանըն ի-
տարէսինտէ Ինկիլիզ մէմուրլարըն նազա-
րէթ էյիլմէլէրի թէսաւլուրը Տախիլիյէ
նազըրը Հաճի Ատիլ պէյին էֆքեար վէ
թէէսիրինէ աթֆ էտիլիօր: Լաքին Հաճի
Ատիլ պէյ կիպի էյի վէ պասիւրէթի պիրնա-
զըրըն նէզարէթ ումուրընըն պաշընտա պու-
լունմասը քիֆայէթ էթմէզ: Անըն թաշթը
իտարէսինտէ պուլունան մաշալլի մէմուրլար
էսքի մէսլէյէ թապի պուլունուրլարսա անլէր
նազըրըն էմլէրինէ ըսղմէն եինէ «Իսեան»
վէ «Չէթէ» պաստըրմագ թէչէպպիւսիւնտէ
պուլունարագ իչի պօզապիլիլէր: Վէ
Թիւրք աւքէլլէրի պուլունան էվլէլ չօգ
տէֆա վուզու պուլունուղու իւզրէ ճիւզի գա-
րըչքլըզլարը չէտիտ ուսուլարտա պաս-
տըրմաղա ալըչըլ օլտուգլարընտան, էկէր
Սէլանիք վալիսի Հիւսէյին Քեազիմ պէյին
թաւսիյէ էթաիյի կիպի միւլայիմ վէ
«սուհնոյանէ մէսլէյի» թագըպա անլէրի
մէճպուր էտէն նազըրլար պուլունմաղսա

աւքէր չօգ խալըրը իշ կէօրէմէզ: Վագաա
Արնաւոյնսյուզ եօլլար ինչասընտան, գարա-
գօլլար վէ թէլէֆօն մէքքէզլէրի թէէսի-
սինտէն խօշանմայօրլար, պու չէյլէրի քէնտի-
լէրինի թէտիպ էթմէք վաւթալարը տէյու
թէլագգը էտիյօրլար: Լաքին էկէր հիւքիւ-
մէթ էն էվլէլ Արնաւոյնսյուզըն անլայա-
ճաղը սուրէթաէ օրատա հայաթի վէ չախ-
սի էմնիյէթի թէէմին էտէրաէ պու չէյ
սաիր իսլահաթըն տա թէտրիճէն իճրա է-
տիլէճէյինի թէէմին էտէր: Սիեֆթէյքըր
Պապը Ալիյէ Հաճի Ատիլ պէյին վէ Հիւ-
սէյին Քեազիմ պէյին թէքլիֆլէրինի գա-
պուլ էթմէլէրինի թաւսիյէ էթմէրլէ պէ-
րապէր չու սէօզլէրի իւլալէ էտիյօր, «Պաշ-
գա հիշ պիր եօլ իլէ պու նէթիճէ (Էվ-
րօփաաա Օսմանը հաքիմիյէթինին թէէմինի)
էլաէ էտիլէմէզ: Եագըն ճարգըն իսթիպ-
պալընա ալագաւը պուլունան գուվլէթ-
լէր օ մէսէլէնին սօն սուրէթ ի թէալիյէ-
սինէ տաիր ֆարզըր էֆքեար թաշըյապի-
լիլլէր: Լաքին էկէր Թիւրքիա քէնտիին
Խրիսթիյան թէպասսընա մագուլ տէրէ-
ճէտէ միւսաիտ պիր հիւքիւմէթ թէէմին
էթմէզաէ Թիւրքիա տաիմա էվրօփաաաքի
միւլքինին տիւվէլի մուազզամա թարա-
ֆընտան Թիւրքիանըն մէնաֆիլինի հիսապա
ալմայարագ թագսիմ էտիլմէսի թէհիլքէ-
սինէ մարուզ պուլունաճագ տըր:»

Ինկիլթէրիւ վէ Պահիր ը սէմիս. —
Թալլիզըն հարպի մուխապիլի նէչըր էթ-
աիյի պիր պէնտտէ կէօսթէրմիշ տիր քի,
Ինկիլթէրիանըն սէնէվի իոխալաթը 1,100
միլիօն Ինկիլիզ լիրասը եախօտ եէվմիյէ 3
միլիօն Ինկ. լիրասընտան զիյատէ օլուպ,
էանա ի հարպտա պու թիճարէթի մուհա-
ֆաղա էթմէքլէ պէրապէր անա գարչը
մուհարէպէ էթտիլլէրի մէմլէքէթ իլէ օ-
լան ախը ու իթա իչլին տախի չարչու
պուլալը տըրլար: Պու վասի թիճարէթին
եիւզտէ ճար զախիլէտէն իպարէթ տիր:

Ինկիլիզներ՝ զորաաթը սենայիէ ֆէտա է-
տիպ սերպէսթ թիճարէթի իլթիզամ էթ-
մէքլէ թապիի սուրէթտէ քէնտի քէնտի-
լէրինի պէպէյէմէզ պիր հալէ կէլմիշ տիր-
լէր : Պու՝ էանաի սուրճտա պէօլիք պիր
ֆարգ էթմէզ իսէ տէ , էանաի մուհարէ-
պէտէ մէսէլէ ֆարգլը պիր հալ ու հէյէթ
քէսպ էտէր : Ինկիլթէրրանն զախիրէսի
Գանատա , Մ. Ամէրիգա , Արճէնթին , Բու-
սիա , Բուժանիա , Թիւրքիա , Հինտիսթան
վէ Ալթրալիատան կէլիր , վէ պու պահրի
թիճարէթ եօլլարընտան հէր պիրի պին-
լէրճէ միլ ուզուն օլուպ , հիյնի մուհարէ-
պէտէ հիւճիւմէ մարուզ օլապիլիր : Ին-
կիլթէրրայա իտիսալ օլունան զախիրէսին
միգաարը սէնէվի 182 միլիօն Ինկիլիզ գան-
թարը տըր : (Ինկիլիզ գանթարը պիլիմ
40 օգգայա միւսալի տիր) Պունն 64
միլիօն Ինկ. գանթարը Չանագ գալէ պո-
ղաղընտան կէչիյօր , 25 միլիօն Ինկ. գան-
թարը Սուէյլ գանալընտան կէչիյլ՝ պու
իքի ճիճէթտէն կէլէնլէր Մալթատա պիր-
լէչէրէք ճիպրալթարտան կէչիյօր : Շիմալի
Ամէրիգատան կէլէն զախիրէ սէնէվի 51
միլիօն Ինկ. գանթար , ճէն. Ամէրիգատան
կէլէն 24 միլիօն Ինկ. գանթար , վէ Վ-
վլթրալիա վէ Նիւ Ջէյանտտան կէլէն 15
միլիօն Ինկ. գանթար տըր : Շու հալտա
Ինկիլթէրրանն պիլթիւն զախիրէսին
182տէ 89ը Պահրը Սէֆիտէն կէչիյօր :
Պինաէն ալէյհ Պահրը Սէֆիտ թարիգինին
թահթը թէէմինաթա ալընմասը վէ էանաի
մուհարէպէտէ աչըգ ոագլանըմասը Ինկիլ-
թէրրա իչիւն փէք մուհիւմ տիր : Հէլէ
Չանագ գալէ պողաղընն վէ Պօղազ իչի-
նին արասըրա գափատըլմասը անլէրին հիշ
իչինէ կէլմէզ : Պահրի էնէմիլէթի հաիզ
օլան Ատալար տէնիզինին գուվլէթլի վէ
տօսթ օլմայան պիր հիւքիւմէթ էլինտէ
պուլունմասը տախի հէմ Ինկիլթէրրանն
հէմ տէ Բուսիա , Բուժանիա վէ Թիւրքիա-
նն մէնաֆինէ քիւլլիյէն մուզայիւ տիր :

Ինկիլթէրրա իլէ Բուսիանն մէնաֆիի պու-
նօգթաի նազարտան ալիի օլուպ շայէտ
պէյն էլ միլէլ պիր իթիլաֆիւզէրինէ պուն-
տան սօնրա՝ Բուսիանն Պահրը սիյահ
տօնանմասըն Պահրը սէֆիտէ սէյր ու
սէֆէր էթմէսինէ միւսաատէ էտիլէճէք օ-
լուր իսէ , պունա Ինկիլիզլէր շիմտիլիք իթի-
րազ էթմէզլէր : Էվրօպանն շիմտիլիք սիյա-
սի կրուվիլարը հիսապա ալընարագ՝ պաւնրի
նօգթաի նազարտան Պահրը սէֆիտ Ին-
կիլթէրրա իչիւն իքինճի տէրէճէտէ , ամմա
էֆլիէֆ նօգթաի նազարընտան պիրինճի
տէրէճէտէ էհէմմիլէթի հաիզ տիր :

ԱՊՏԻԻԼ ՊԷՀԱ ԱՊՊԱՍ

Ապսիւղ Պէհա Ապպաւս Էժ. — Ապտիւլ
Պէհա Ապպաւս Էֆ. Պէհալէրին շիմտիլի փիրի
օլուպ պու կիւնլէրտէ Ամէրիգատա պու-
լունմագաւ տըր : Միւմաիլէյհ թագրիպէն
70 սիննինտէ տիր : Ամէրիգատա պաղը վաղը-
լար քէնտինէ քիլիսէլէրինտէ իրատը քէ-
լամ էթմէյէ միւսաատէ էտիյօրլար : Անտէ
Ամէրիգա էհալիսինն նազարը տըրգա-
թընը ճէլպ էտէն չէյ անն մուհապպէթ
վէ սուլհ ու ասալիչի թէէյիտ էթմէսի տիր :
Պիր սրատա միւմաիլէյհ Նիւ Եօրգ Թալլմզ
զաղէթաընն մուսապիլինէ չէյլէ ճէվապ
վէրմիշ տիր : «Արթըպ ալէմի պէչէրիյէ-

թին պիր օլտուղունը իլան էտէն սանճաղը՝
րէֆ էթմէնին վաղթը կէլմիշ տիր։ Արթըզ
տիննեա միլլէթլէրի պիր պէտէն օլմուլը,
իթիգատաթը պաթըլէնին գաթի ազաիա
սուրէթինտէ թէլլիինի գալարըլըպ ճիւլէ
տինլէրին էսաուր պիր օլտուղուն իրաէ էալմէլի
տիր։ Հագիգաթ պիր տիր։ օ տա Ալլահն
մուհապպէթիտիր։ Տիւնեանն թէրազ զըրը
վէ պէշլէրիէթին վահաանիէթի տիր։ Էն
զիյաուէ սուլհա թալիպ օլմազ վէ մուհա-
րէպէտէն սագընմազ տըր։ Իմաի չալլը-
նըզ է՝ իւմմէթ, քի պու վահիա հագի-
գաթ՝ հայաթըն քիւլիւք գուվլէթլէրինէ
զալիպ օլա։ Իշթէ ինսան ճինսի պու եօլ-
տա իսլահ օլաճագ տըր։» Ապտիւլ Պէհա
հէր տինին հագգ տին, հէր փէլլամպէր
տէնիլէնին սահիհ փէլլամպէր օլտուղունը
իտտիա էթմէլլէ տարը հաղըրըն ըու-
հունա միւսաիտ պիր մէպէք վազ է-
տիյօր տէյու զանն օլունույօրտա տա Պէ-
հաիլլէր տինլէր արասընտաքի ֆարզը ին-
մալ էտէրէք հագիգաթը գըմմէն վէ տար
պիր տաիրէտէ կէօրմիշ օլտույօր։ վէ իսու-
սուսա վահաթէթի վիւճիւս թալիմինի (հա-
մալլահաւսոուսոուքիւն) գապուլ էթմէլլէ
պիզզարուրէ պազը մուհիւմ հագիգաթ-
լարը իհմալ էթմէլլէ մէճպուր պուլունու-
յօր։

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԳԱՆՍՈՐՉ ՄՈՒՀԱՐԷՊԵԼԷՐ

ՏՕԳ. Ա. Ս. ՆԱԳԱՇԵՅՆ

Իլք պաղըշտա զանն օլունուր քի,
մուհարէպէ սալթ պիր եէրէ եանի իլա-
լիա իլէ Խիւլքիա արասընտա միւնհաուրը օ-
լուպ, պաղի տիննեա ըահաթ էաիյօր։
Հագիգաթը հալտէ մուհարէպէ տահա-
վէք չօգ շիտաթ վէ գուվլէթլէ հէր թա-
լաֆա տէվամ էթմէլլէ, հէր կիւն ֆիւ-
թիւհաթլար վէ մաղլու պիլլէթլէր վազու
պուլմագտա, հէր կիւն միլլէթ վէ մէմլէ-

քէթլէրին պախթը իլէ օյնանմագտա տըր։
Մուհարէպէլլէ լազըմ օլան հէր պիր ահ-
վալ վէ վէսայիթ մէվճուտ օլտուղու կիպի
անլէր պիր թարաֆա՝ ետ օլ պիր թարա-
ֆա իճրաի թէէլիւր էլլէմէլլէ տիր։ Աս-
քէր, թօփ, թիւֆէնը, տօնանմալար, օր-
տուլար հէր կիւն ֆաալիլլէթաէ, վէ թէհ-
տիա, հիւճիւմ, ըիւճաթ, թէճուփուպ,
զապթ, իլանը հարպ վէ միւթարէքէ թէ-
մամըլլէ իճրա օլունույօր, պիր ֆարզ իլէ
քի, ճան թէլլէֆ էտիլմէյօր։ Շու ահվալէ
նազարէն վէ չու կէշէն ըուպ ասըն թա-
րիխինի կէօզ էօնիւնէ ալարապ պիզէ էօլ-
լէ կէլիյօր քի, շիմոէն սօնրա մուհարէպէլլէր
պու սուրէթլէ ճէրէյան էտէճէք, ախէր
սէօզ իլէ սէսիլ վէ պանսըզ մէտէնի մու-
հարէպէլլէր օլաճագ։

Պու մուհարէպէլլէրտէն էն շէտիտի
ֆրանսա իլէ Ալմանիա արասընտա տէվամ
էթմէլլէ տիր։ 1870տէ Ալմանիա ֆրան-
սա իւզէրինէ գանլը զալէպէ չալարըտան
սօնրա, օնտան պէրու պու իրի տէվլէթ չար-
փըլլմագտա պուլունտուլար, վէ կեահ պիր
կեահ օլպիր թարաֆ մուզաֆֆէր օլմուշ տըր։
Նէթիճէ իթիպարը իլէ տէյէպիլլիլլէ քի,
Ալմանիա տահա քիարըլ չըգմըշ տըր։ Աս-
քէրլէրի սայըտա տահա չօգ, տահա մու-
թազամ վէ գալի իւլ պիւննէ օլտուղու
կիպի գուվլէթի պահրիլլէ տախի ֆրան-
սանընքիլլէ ֆաիգ պիր հալլէ եթիլլիլլէ, վէ
պիր գաշ սէնէտէն մութլագա անա ֆաիգ
օլաճագ տըր։ Պունտան մատա Ալմանիա-
նըն էհալիտի հէր պիր գաշ սէնէտէ պիր,
իրի միլիօն արթարապ 60 միլիօնա պալիլլ
օլմուշ, վէ պունտա գանաթ էթմէլլէպ,
Ալթիլիա վէ իթալիալը տախի եարտըմա
չաղըլլէ իթիհաւտ էլլէմիշ տիր։ Ալմա-
նիանըն տաէտէէ պու ըիւճհանիլլէթի չօգ
իշ կէօրմէզ իտի, էյէր թալիմ ու թէր-
պիլլէ, սանաթ վէ թիճարէթի կէրի գալ-
մըշ օլտա իտի. հալ պու քի, թալիմ ու
թէրպիլլէ կէրի գալմատըլարը կիպի

ախլագի ճիհէթտէ Թրանսայա ֆաիգ տիրէր : Թիճարէթ վէ սէնաաթճա եալընը Թրանսայա տէյիլ , պու կիւն Ամէրիգայա վէ Ինկիլթէրրայա պիլէ ըէգապէթ էտէ . ճէք տէրէճէտէ աիրլէր , ալէխուսուս քիմիա վէ տէմիրճիլիք , վէ հարպ լէվագիմաթը ճիհէթիլլէ պիրլինճիլիլի իհրազ էյլէտիլէր , վէ իխրաճաթ վէ իախալաթ ճէտ . վէլլէրի Թրանսանընքինէ ֆաիգ տիր :

Էթէտէ Թրանսըզլար տախի պօշ տուր . մայօրլար , Բուսիա վէ Ինկիլթէրրա իլէ պիր անլալըչա կէլէրէք պու աղիմ տիւշմէնէ մուգավէմէթ էյլէյօրլար : Լհալի սէնէ պէ սէնէ արթաճագ եէրտէ սէնէտէ 30—40 պին տէ էքսիլիյօր , պունա չարէ օլմագ իզրէ պէքեար վէրկիտի թարհ էթմէք , վէ 3—4 չօճուզլու գատընլարա միւքեաֆաթ վէրմէք թէչէպպիւսինտէ տիրլէր : Վէ սիյասի թարիզլէր իլէ զալէպէ էթմէքտէ տիրլէր : Մարօգ մուհարէպէսինտէ Ինկիլթէրրա վէ Բուսիանըն մուավէնէթի իլէ , վէ Իթալիայա տախի Ղարպ Թարապլուսընը վատ էտէրէք , Ալմանիայա հիւճիւմ էյլէտիրլէր իսէ տէ , Ալաման իմփէրաթօրընըն Թանճիէրէ կիթմէսի իլէ աչըլան հարպա տայանամայլպ Տէլգասէնին տիւշաիլ , վէ Ալճէզիրա գօնկրէսի իլէ միւթարէքէ իլան օլունտու : Լաքին Թրանսըզլար կէչէն սէնէ տախի պիր հիւճիւմէ տահա թէչէպպիւս էյլէիլպ , պու տէֆա Իթալիայը Ղարպ Թարապլուս սալարըմագ իլէ Ալմանիայը արգատաչընըն պիրինտէն ալըրալլար : Վէ տիկէր թարաֆտան Թրանսըզ սէրմայէլէրինի Պէրլին պօրսաընտան չէքինճէ Ալմանիա պիրազ ըիւճաթա մէճպուր օլտու : Իչթէ Ղարպ Թարապլուս մուհարէպէսի օլ պէօյիլք Թրանգօ-Ալաման մուհարէպէսինին ուֆագ պիր չիւպէսի տիր : Իթալիայա օլ հալլը փարչա կէօթէրիլաիքաէ արթըզ տօթուճու միւթթէհիտինի ունուտուպսալ տըրը վէրտի : Պու եօլ իլէ Թրանսա իքի գուշու պիր թաշ իլէ վուրմուշ օլտու ,

հէմ Ալմանիայը զաիֆլէթաի հէմ Մարօգը գազանար : Շիմտի պիր իւչիւնճիւ գուշ տահա վուրմուշ օլույօր քի , Իթալիա պու ուզուն վէ մուվաֆֆագիյէթսիլ մուհարէպէ իլէ օղրաշարգճա Ագ տէնիզտէ պիր գուվվէթ զաիֆլէնէճէք տիր : Նէ՛ աճաիպ պիր մուհարէպէ , թարաֆէյն հիւշ պիր թէլէֆաթ վէրմէյիպ եինէ տէ հէր իքիսի քէնտի մէմլէքէթլէրինտէն տահա պէօյիլք մէմալիք զապթ վէ ֆէթհ էյլէտիլէր , պիրի Մարօգը օլ պիրի Գօնկօյու : Շիմտի եինէ մուհարէպէտէ տիրլէր : Իթալիանըն պու հարաքէթի Թրանսըզլարճա անըն զաիֆլէնմէսինի մուճիպ օլմասը մաթլուպ իքէն , Ալմանլարճա գուվվէթլէնմէսինի մուճիպ օլմասը արզու օլունույօր , վէ Ատալարըն զապթ վէ իչլալը Թրանսըզլարը տիւշիւնտիրիլք իքէն՝ Ալմանլարը կիւլտիւրիլյօր : Այ տէնիզտէ իթթիհասա ը սէլասինին գուվվէթի արթըյօր վէ օրատա տախի իշ Թրանսըզլար իլէ չարփըչմագ նօգթաընա կէլիյօր : Շու սօն եանի Ագ տէնիզ մուհարէպէսինտէ պիրի զալիպ պիրի մաղլուպ մը օլաճագ , եօգսա Մարօգ տա օլտուզու կիպի միւսավի՞մի կէլէճէքլէր պունու պէման թալին էտէճէք տիր :

Լաքին տիւնեատա պունտան տահա մուհիմմ վէ միւտհիւշ պիր մուհարէպէ տէվամ էտիյօր .—Ինկիլիլիգ Ալման մուհարէպէսի : Ինկիլիլլէր վագաա օրտույա մալիք տէյիլ իսէլէր տէ , տէնիզլէր օրթասընտա օլտուզլարընտան տէնիզլէրին հաքիմի օլմագլէ իքթիֆա էտէրլէր իտի , վէ հիւքիմսէնին խաթըրնտան կէչմէզ իտի քի , Ալմանիա պու պապտէ Ինկիլթէրրանըն գարչըլընա չըգապիլէճէք տիր : Չիմտի իսէ թիճարէթ վափօրլարը Ինկիլիլլէրինտէն կէրի տէյիլ տիրլէր : Նօրս Տօյլէր Լօյս վէ Համպուրկ Ամէրիգան՝ Քիւհուրս վէ Հուայթ Սթար Լայնսան կէրի գալմագ , վէ օնլարտան չօգ իշ կէօրիյօրլար , 44 պին թօնէլաթօլըգ Թիքանիլ պաթար պաթմագ

Ալմանլար Իմփերաթոր իսմինատ 50 պին թօնօլդ վափօր տէնիզէ էնտիրտիլէր, քի 460 արչըն ուզուն, 50 արչըն էնի, 33 արչըն տէրին տիր, 4,000 եօճու, 1,200 թաիֆէ ալըր, տէրունինտէ սալօնլար, թէլաթիօ պէօյիք հափուզ վէ տի.քքեանլար մէվնու տալըր: Վափօր 30 եէրտէն թագսիմ օլունմուշ օլուպ, պիր թարաֆը գըրըլու պիլէ տի. կէրլէրի գափանապիլիւր վէ տէրունինտէքի եօճուլարը ալապիլէճէք դաաար գալըզլարը վար: Պու կին էն պէօյիք վափօր Ալմանլարտա օլտուզու կիպի, անլէր տի.նեանըն հէր թարաֆընա իչէյէն վափօրլարա մալիք տիրլէր: Թիճարէթէ կէլինաիքտէ Ալման էմթաաը ճափօնտան պաշայարադ թա Ամէրիգայա գաաար հէր պիր շարչըր տուն ֆիյաթլէ վէ քէսրէթլէ տօլտուր մագտա օլտուզու կիպի պիզլաթ Ինկիլթէրրա պիլէ՝ Ալման էմթաաը իլէ տօլտուշ տըր: Պու թիճարէթ վէ իզթիսատի մու հարէպէտէ Ինկիլիզլէր հէման մալլուպ օլ մագ հալինէ կէլմէքտէ վէ էնտիլէ իլէ տի. չիւնմէքտէ տիրլէր, լաքին մուհարէպէ պուրտտա պիթմէյօր: Ալմանինըն գուվ վէի պահրիյէսի տախի սէնէ պէ սէնէ տէհ չէթլու տուրէթտէ արթըպ գուվլէթլէնմէքտէ տիր: Պու կին տէնիզտէ գուվլէթ՝ Տրէտնօթլար վէ պիրինճի սընըֆ գրուազօրլէր իլէ էօլիւլիւր, ծնլար տա 10—15 սէնէլիքտէն էօքի օլմամալը: Պու խուսուտտա վէ թահթ էլ պահր թօրիէտօլար խուսուսընտա Ինկիլթէրրաաան սօնրա կէլէն Ալմանիա արը, օլ տէրէճէ քի, Ալմանիա պի.թիւն գուվ վէթինի Շիմալ տէնիզտէ պուլունտուր տուլունը վէ Ինկիլթէրրա պահրիյէսինին պիլ աքս հէր թարաֆտա տաղըլը օլմալընը հիսապա ալարադ Ինկիլիզլէր թէլաչ իչնէ տի.շաիլէր վէ Աթլանթիքտէն, Ապ տէնիզտէ պիրինճի սընըֆ վափօրլարընը կէթիլիպ Ասանըն էթրաֆընա գօլմազա պաշատըլար: Ինկիլթէրրա չիմաիլէ գաաար պէօյլէ պիր գօրդու ետ ինթիլաթ

տա պուլունմամըլ իաի, չիւնքի Ալմանիա վէլէվ գուվլէի պահրիյէսի օլմաա եա մահվ օլա, եինէ օրտուսա սայէսինտէ եաշայա պիլիւր, Ինկիլթէրրա իսէ քէնաի եէլէճէք վէ հէր պիր լէվազիմին իարիճ տէն կէթիլթիլինտէն տէնիզտէ հաքիմիյէթի զայիպ էթմէք էօլիւմ տէմէք տիր: Իչթէ ախէր պիր նափօլէօն-Ուէլինիլթըն մու հարէպէսի քի, վէլէվ Ինկիլիզլէր ախէր եէրլէրի պօշալարպ Ալման պահրիյէսինէ հիւճիւմ էտէպիլսէլէր Ալմանիպըն պիւթիւն գուվլէթլէրինի օրտույա վէրիպ էվրօփտտա հաքիմ պիր միլլէթ հալինտէ տուր մալարը մի հթէմէլ տիր: Պունա գարչըլըք Ինկիլիզլէր պօշ տուրմալըպ արէանօթլար ետիմալ տա օլտուգլարը կիպի Հոււյթ Սրաւ Լույն տախի եագընտա ճալիէնթիլ իսմինատ 50 պին թօնօլդ պիր վափօր տույա էնտիրէճէք տիր: Շու հարպըն սօնու նէրէյէ վարաճադ պիլմէյիլ, լաքին պու իքի փէհլիվանլարըն ետ սիլահ իլէ շարիլըշարըլը եա տա իթիլաֆ էլլէտիրլէրի կիւն տիւնեանըն գըլաֆէթինի տէիլշտիրէճէք տիր:

ԲԱՊՈՐՏԵՐԸՐԻ ՍՕՆ ՎԱՍԻՅԷԹ ՎԷ ՇԵՀԱՏԷԹԻ "ԿԻՏԻՆԻԶ"

Յիսուսըն չակիրալէրի Գալիլիաաաքի տաղըն իւզէրինտէ իճթիմա էթմիշ իտիլէր: Գըլաւմ էթմիշ օլան Բապալըն օրտաա անլէր իլէ պիրլէչէճէլինէ տաիր հէր թաւաֆտա պիր շայիա զուհուր էթմիշ վէ անըն սօն սէօգիւնիւ իչիթմէք իչիւն անլէր մէզքիւր մահալա աճէլէ էթմիշ իտիլէր: Օրտաա անլէրտէն 500ի հազըր պուլունույօրաը, վէ պունլար՝ Յիսուսըն գէմին իւզէրինտէքի թապիմաթընըն կէօրիւլիւր մահաալարընը թէմաիլ էտիլօրլարալ: Յիսուս տիւնեալ ֆէթհ էտէճէք պիր օրտունըն գուլազուգը մագամընտա պունլարըն արաալընա կէլտի: Հիչ պիր սիյասէթլինաա

Յիսուսըն տիւնեայր ֆէթն էթմէք իշին պունլարա թագաթմ էթաթի փրօղրամ կիպի պիր փրօղրամ թագաթմ էթմէմիշ տիր։ Հիշ պիր ճէնէրալ՝ զալէպէտէն աօլայր անըն գատար էմին օլմամըշ տըր։ Պիրին սան՝ շու շակիրալէրին փարա, սիւհ վէ նուֆուզտան մահրում օլաուգլարընը խաթըրլարսա, Յիսուսըն միւպարէք նիքպին լիյի խարիզ իւթ թապիա կէօրիւնիւր։ Լաքին անլէրին վէրէճէք պէօլիւք պիր փէյլամը վար խոի, վէ Բուհիլ Գուտսըն վաթմաթըլէ Գրիստոսուն գուզվէթ վէ հուզուրու անլէրին եանընտա խոի։ Պուրատա Յիսուս 500 էրքէք վէ գատընլարըն գալպինէ պիր միսոնէր փրօփալիսնսալէ հէվալէ էտիյօր։ Տիւնեանըն իւմիտի վէ Խրիսթիյանլըլըն միսթագ պէլի անլէրին օմուզլարընտա տուրույօր խոի։ Նէթիճէսի նէ՞ օլտու։ Անլէր պու սէօգիւ տինլէտի՞ մի, իթաաթ էթտիլէ՞ր մի։

Պիրինին խայալ էթտիլինէ կէօրէ, Յիսուս քէնտի ուրուճունտան սօնրա, Սէւատա Գարրիէլ մէլէք իլէ գօնուշմուշ, վէ արալարընտա սուրէթ ի աթիյէտէ պիր միսահապէ ճէրէյան էլլէմիշ։

Գարրիէլ՝ «Էֆէնտի, սէն տիւնեա իշին էօլաիւն, տէյիլ մի,» աէյու սօրար վէ Յիսուս՝ պունա «Էվլէթ,» տէյէ ճէվապ վէրիւր։ Մէլէք տէվամ էտիպ՝ «Պէօլէ օլտուզունու ճիւմլէսի տէ պիլի՞ր մի» աէր։ «Ահ՝ խայր, անճագ պիր գաշ քիմնէ։» «Պունու պագիլէրինէ իսպար իշին նէ՞ եափտընը, թէրթիպինիլ նէ տիր։» «Քէնտի հայաթլարընը պու խապէրի թէպչիր իշինէ հասր էթմէլէրի իշին Պետրոս վէ Յովհաննէսէ սէօլլէմիշիմ։» Գարրիէլ թէրէտտիւտ իլէ ճէվապ վէրիպ, «Լաքին ֆարզ էտէլիմ՝ քի, Յովհաննէս թէպչիր էթմէլ, Պետրոս պօշա տիւլէր, օ վագթ նէ՞ օլաճագ։» Պիր տագիլէ սիւքիւթտէն սօնրա, Յիսուս՝ լահաթ լաքին իթմինան իլէ ճէվապ վէրիպ, «Գարրիէլ,

պէն պաշգա պիր թէրթիպտէ պուլուն մամըլըմ, պէնիմ անլէրէ թէքմիլ իթիմատըմ վար,» տէտի։ Օ թէրթիպ մուվաֆա ֆագ օլտու՞ մը, Յովհաննէս թէպչիր էյլէտի՞ մի. Պետրոս անը զիքր էթտի՞ մի։ Նէ՞ օգույօրըլ. «Պետրոս վէ Յովհաննէս անլէրէ ճէվապէն՝ պիլ կէօրիւպ իշիթտիյիմիլ շէյլէրի սէօլլէմէքտէն պաշգա պիր շէյ եափամայըլ,» տէտիլէր։ Թէքրար, տէօյիւլիւպ մահպուս էտիլտիքտէն սօնրա՝ Պետրոս վէ Յովհաննէս հագգընտա օգույօրըլ, «Անլէր՝ հէր կիւն հէքէլտէ վէ հէր պիր խանէտէ Յիսուսը թալիմ վէ վալ էթմէքտէն տուրմատըլար։» Ալլահա համա օլտուն քի, Պետրոս վէ Յովհաննէս շայանը իթիմատ խոիլէր, վէ պիլ՝ 20ինճի ասրտա եաշատըլըմըլ հալտէ, Պիքիր Մարիամտան թէվլէլիւտ էտիպ, խալլանան, էօյիւպ տէֆն օլունան, իշինճիւ կիւնտէ գըյամ էտիպ պատէհու սէմայա ուրուճ էտէն Յիսուս Գրիստոս հագգընտա մալիւմաթըմըլ վար։ Պունլարըն ճիւմլէսինի Պետրոս վէ Յովհաննէսին՝ թէպչիրի իմալ էթմէտիքլէրի իշին պիլիյօլըլ։ Պու սէպէպսէն օ տտի, ճահիլ պալըգըլպա միննէթտարըլ։

Գրիստոսըն սէնին վէ պէնիմ իշին պիր շօգ էմրլէրի վար աըր։ Էվլէլա «Պանա կէլինիլ» տէյօր։ Պունըն մանասը՝ խէլաս, հայաթ տըր։ Սանիյէն, «Արգամ ոըրա կէլինիլ» աէյօր, պու՝ ինթիլամ վէ թէրպիյէ իմա էտէր։ Քէզա, անըն էվամիրինտէն պիրի տէ «Պէտտէն էօյրէնինիլ» տիր, պու՝ թալիմ իֆհամ էտէր։ Թէքրար, «Պէնտէ գալընըլ» աէտիլինի կէօրիյօրըլ, պու՝ պիլի մահաուլար հայաթա վէ զալէպէյէ զրլաղու զար։ Անըն սօն էմրի՝ «Կիսինիլ» խոի, պու՝ տիւնեայա խըամէթ իմա էտէր։ Սէն պիրինճի, իքինճի, իւշինճիւ, աէօրաիւնճիւ վէ էն սօն էմրէ իթտաթ էլլէմիշմիսին։

Պունտան 25 սէնէ գատար ագտէմ

Մր. Հօկպէն իսմինտէ պիր ինկի-
լիզ՝ քիւշիւք պիր ամէլէ պէօլիւիւ թէշ-
քիլ էտիպ, անա «Պիրէր պիրէր կիրուհը»
թէսմիյէ էյլէտի: Պիլա շիւպհէ միւմաի-
լէյհ Եսայինին «Սիզ պիրէր պիրէր ճէմ
օլունաճագսընըզ» քէլամընը տիւշիւնմիւշ
օլմալը տըր: Անըն մագսէտի՝ ֆէրա իշիւն
խուսուսի տուա վէ շախսի ճէհտլէրի թէշ-
վիզ էյլէմէք իտի: Պու կիւրուհ շախսէն
տիգզաթըմը ճէլպ էթմիշ վէ պիզտէն 14 ի
անա ազա օլմուշ օլտուղու սէպէպտէն,
անըն մագսէտինի էթրաֆըյլէ պէյան էթ-
մէք իսթէրիմ: Մր. Հօկպէն պանա չու
սուրէթլէ եազըյօր. «Թիւրքիաաա Խրիս-
թիյանլարըն չալըշտըղը հէր պիր մահալտէ
ճէմիյէթլէր թէշքիլ էտիպ, հէր այ տի-
յարընը իշիւն տուա էթմէք իւզրէ խու-
սուսի պիր կիւն թէրթիպ էտէմէ՞զմիսինիզ:
Պու մագսէտէ չալըշալըմ մը. նասըլ եէկ-
տիկէրիմիզէ եարտըմ էտէպիլիւ իսէք, լութ-
ֆէն պիլտիրինիզ, վէ սիզէ արզու էթտի-
յինիզ նէվտէն քիթապ եա մէքթուպ կէօն-
տէրէլիմ:» Պու թէքլիֆ հագգընտա տիւ-
շիւնտիւլիմտէ, Բահիլիւմու գարիյունը տօսթ-
լարըմա եազարագ պու կիւրուհըն մագսէ-
տինի իզահ վէ անլէրի իշթիրաքա տալէթ
էթմէք խաթըրմա կէլտի: Մր. Հօկպէնին
թէրթիպի շունտան իպարէթ տիր. էվվէլա
սէնին աիլէնտէ, ազրապալարըն, զօմշու
եա տօսթլարըն արասընտա թէվպէյէ եա-
խօտ խուսուսի պէրէքէթէ՝ միւհթամ օ-
լուպ անլէր իշիւն տուա էտէճէյին պազը
քիմսէլէրին իսմինի սանա պիլտիրմէսինի
Ալլահտան թալէպ էյլէ: Սօնրա Շիրքէթ
թարաֆընտան տանա վէրիլէն պէյազ տէֆ-
թէրէ անլէրին իսմինի եազըպ, ճէվապընը
պալանա դատար հէր կիւն անլէր իշիւն տուա
էյլէ: Սօնրա ճէվապ ալտըղըն քիմսէ-
նին իսմինի տէֆթէրտէն սիլ վէ տի-
կէր իսմէր իշիւն տուա էյլէ: Պու մուայ-
յէն վէ տէվամի տուատան մատա, տուա
էտիլէն առէմլէրէ հարտըմ իշիւն հէր

ֆուրսաթտան իսթիֆատէ էյլէ: Պազը քիմ-
սէլէր հագգընտա պիր վազըթ տուա է-
տիպ, սօնրա թէզիյէ օսանարագ եա ի.
մանսըղըղա տիւշէրէք անըն իսմինի տուա-
մըզտան պրագմաղա մէյյալ տէյլլիւիլիզ:
Պու ուսուլա կէօրէ, ճէվապ կիւնլէրլէ, այ-
լարա, հաթթա սէնէլէրլէ ուզասա պիլէ,
տուատա տէվամ էթմէլիլիզ: Տէֆթէրէ
եազըլան իսմէր տաիմա կէօղիւմիւզիւն գար-
շըսընտա տըրլար, անլէր իշիւն ահա էթտիյի-
միզտէն սատըգ օլմագլըղըմը լազըմ տըր:
Իսմէրի աճէլէ իլէ վէ տիւշիւնմէյէ-
րէք ինթիխապ էթմէ, վէ Ալլահտան ճէ-
վապընը ալմագսըղ տուատան վազ կէշմէ:
Պու կիպի միւնասէպէթլէրտէ տաիմա
պէօլիւք տուա առէմի ճօրճ Միւլլըր խաթըր-
ըմա կէլիւր: Պիր տօսթուհ իւշ օլլու ի-
շիւն տուա էթմէք անաէն թալէպ էտիլ-
տի: Գրօա պիր միւտտէթ սօնրա պիրիսի
թէվպէ էյլէտի: Միւմաիլէյհ անըն իսմի-
նի պրագարագ տիկէր իքի հագգընտա
տուայը տէվամ էյլէտի: Պիր սէնէ սօնրա
իքինճիսի տէ Բրիստոսու պուլտու: Մըն
տա իսմինի պրագարագ իւշիւնճիւ էվաթ
իշիւն տուայը տէվամ էյլէտի: Նէ՞ գա-
տար միւտտէթ տուա էթտի վանն էտէր-
սինիզ, պէշմի, օ՞նմը, եիրմի՞, գըրգ,
էյլի՞ սէնէ մի: Պիր տէֆա պիր տօսթուհ
«Անրն իշիւն տուայը էօլէնէ գատար տէ-
վամ էտէճէյիմ» տէտի: Մուտի՝ «Էհա-
լիյէ եազլաշմանըն էն էյի թարիզի, ան-
լէրէ պիրէր պիրէր եազլաշմագ տըր» տէյօր:
Տօգ. Թօրի՝ «Տիւնեա ումուճի վազլարլա
տէյիլ, անճագ շախսի ճէհտլէրլէ ինճիլէ
կէթիրիլէպիլիւր,» տէյօր:

Ֆէրտլէր իշիւն շախսի իշլէմէք ու-
սուլը՝ իւշ սէնէլիք թէպշիր խըտմէթի
էյամընտա Յիսուս թարաֆընտան թաթ-
պըգ էտիլտի: Յիսուսըն ֆէրտլէր իլէ
օլան միւլագաթընըն առէտինի պիր
կիւն սայ: Էմին իմ քի, պէնիմ թէան-
ճիւպ էթտիլիմ կիպի սիզ տէ թէան.

ծիւպ էտէճէքսինիզ: Քրիստոս՝ չախսի իշխէյէն իւք զաթ օլուպ, շիմտիյէ գատար էն պէօյիւք նուսունէ ի իմթիսալըմըզ օլմուշ տըր: Խրիսթիյան Քրիստոսը պու թէրթիպ իլէ հօլա չըզմիշ տըր: (Յովհ. 1. 35—51):

Թարիխ պիղէ կէօթէրիյօր քի, Ալլահըն էվատըրընըն պու ուսուլա սատըզ գալտըզլարը նիսպէթտէ, Անըն քիւսասըր թէրազգը էթմիշ տիր: Պու հէյէթ Լօնտրատա իւք տէֆա իշէ պաշլատըրընտա, Քիլիսանըն պէօյիւք մագսէտի՝ էհալիյէ պէտէնէն եագլաշմագ օլուպ, չախսի իշ քիմէնին ֆիքըրնաէն կէշմէզ իտի: Պու կիւն իսէ՝ պիր պուչուգ միլիօն ըրսալէնին ինթիշարը վէ պու կիւրուհ ազալարընտան պինլէրինին շէհատէթի վասըթասըլլէ բիւսանըն ֆիքըր՝ ազըր լաքին մութլազ սուրէթտէ թէպէտաիւլ էթմէքտէ վէ չախսի իշին պու չախսի տուա վէ իշ ուսուլը թէհամիւմ էթմէքտէ տիր: Պու իշ՝ սապըլը, ճիտտի, տաիմի ճէհտ իսթէր, լաքին միւքեաֆաթ՝ պէօյիւք տիր: «Իօրգ մայընըզ, պունտան պէօյլէ ատէմլէր ափսյաճագսընը»: Փէք չօգլարը հասաա զէվգինի կէօնէնիյօրլար: Սէն տէ այնի շէյի հափմագ իսթէմէ՞զմիսին: Պիր տօսթըն Յիսուս Քրիստոսըն սիւրիսինէ կիրմէսի իշին տուա էթմէնին սաատէթինի հիսս էթմիշ միսին: Եյէր պիւ քիմսէ պու կիւրուհ հազգընտա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէքտէ, մէմսունիյէթլէ պու կիւպիլէրէ թափիլաթլը եազարըմ:

Լար պաշլար: Փրօթէսթանըզ ալէյհնտէ իգա էտիլէն թէատտիյաթըն սէպէպլէրի մուխթէլիֆ օլտուղու կիպի, պու թէատտիսին տէ էսպապը ֆարգլը վէ չօգ իտի: Յեղափոխութիւնա գարչը թէատտինին սէպէպլէրինտէն պիրի տէ, Յեղափոխութիւն՝ տինսիղիք վէ Ալլահըզըզ տըր, զաննը պաթըլը տըր: Պու զաննը պաթըլ՝ պէլքի պազը ճահիլ վէ սալըսըզ յեղափոխականլարըն հարաքէթինտէն նէշէթ էյլէտի, լաքին չօգճա մուխալիֆլէրին տէնի իֆթիրալարըլլէ էհալիմիզ արասընտա օգատար ինթիշար էյլէտի քի, հաթթա պիր թագըմ՝ միսիօնէրլէր պիլէ պունտունլէ իզֆալ օլունտուլար: Հէր ճիհէթլէ խասըմ՝ օլտուլար վէ թէատտի էթտիլէր վէ հաթթա էրմէնի Յեղափոխութիւն վէ յեղափոխականլարա էվրօփա մաթպուաթընտա պիլէ հիւճիւմ էյլէտիլէր: Վան միսիօնէրլէրի՝ հէման տաիմա պու նազարիյէյէ գափըլըզ պիր հէյէթ թէշքիլ էտէր: Վագաա պազըլարը Հայ Յեղափոխութիւնըն ըուհունու, արզուսունու վէ իտէալընը անլայարագ պիւթին գուաթէթլէրիլլէ անա մուալէնէթէ չալըլըր իտիլէր, լաքին ալէլէքսէր Փրօթէսթանլար վէ միսիօնէրլէր պունտուն զըտտընը իտիա էտէր վէ Յեղափոխութիւնա գարչը կէլիլէր իտի: Պու ճիւմլէ մուխալէֆէթէ ըազմէն յեղափոխութիւն ֆաալիյէթինէ քէնտի հիսսէլէրինի կէթիլէն էրմէնի Փրօթ. կէնճէր, վէ քիլիսալարըն միսպէրլէրինտէն էրմէնի յեղափոխականլարըն թագիպ էթտիլի մէսլէք վէ իտէալըն ուլլիյէթինի վազ էտէն վաիլլէր էքսիք օլմատը, անլէր պու վազլարը իշին թէատտի կէօրտիլլէր իսէ տէ, էհէմիլլէթ վէրմէտիլլէր: Պատուելի Դաւիթ Փախչօեան էօյլէլէրտէն պիրի իտի: Շայանը թէաճծիւպ խուսուլարտան տըր քի, Ամէրիգալըլարըն եախօտ միսիօնէրլէրին մէքթէպլէրինին՝ յեղափոխականլար եա յեղափոխութիւն իլէ հէր կէօնէ

Գոնիա
(Միսիւս)
Խուլուսլէ
Մ. Ս. ՅԱՅ

ԷՐՄԷՆԻ ՓՐՕԹԷՍԹԱՆԼԱՐԸՆ

«ՀԱՅ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆԻ» Ա ԳԱՐՇՐ ՄԷՎԳԻԻ

3.

Հայ Յեղափոխութիւն՝ զէմանը թէէսսիւսինտէն շիմտիյէ գատար շէտիտ թէատտիյաթա մարուզ օլմուշ վէ օլույօր, վէ պու թէատտի պիր սուրուր պիր տէ թէք-

ալագայր մէն էտէն սըգը ռէժիմինէ վէ տիգգաթընա ըաղմէն, չակիրալէրին գալ- պինի վէ ըուհունա ալէվէնտիրէն հայ յն- ղափոխակաւն հարաքէթինին պիւթին տափհաթը, վէգայի վէ սիմալարը քէն- տի թալէպէլէրինէ մէհուն գալմալըպան- լէրին գալպլէրինի վէ ըուհլարընը իշալ էլէտիլէր :

Թալէպէլէրտէն պիր չոլլարը յեղափո- խութիւն մէյտանընա աթըլար, վէ քէն- տի ֆաալիյէթլէրի իլէ շէօհրէթ գազան- տըլար : Վանտա օլտուղու կիպի սաիր մա- հալլարտա տախի ինծիլի քիլիսէ կէնճլէրի պազէն տօյրու տան ֆաալ իշխիրաքլէ պա- ղէն փարա վէ պազէն տէ ֆիրարի արգա- տաչլարընը քէնտի խանէլէրինտէ մուհա- ֆազա էտէրէք յեղափոխութիւնա մուա- վէնէթտէ պուլունտուլար : Համիտ զէմա- նընըն հիւքիւմէթի պու շէլլէրի փէք ալ- պիլիրտի : Պիլիրտի քի, միսիօնէր մէքթէպ- լէրի էրմէնի կէնճլէր իշխն պիրէր յեղա- փոխութիւն օճաղը օլմուշ տըր : Բօպէրթ գօլէճ՝ Իսթանպօլտա, Բարսիւրաղոյն Վար- ժարուն՝ Պաղչէճիքտէ, Ամէրիգան մէքթէպ վէ էլթմամիսնէտի՝ Վանտա, Այնթապ գօ- լէճի, Սիվաս, Իզմիր, Թալաս Ամէրիգան մէքթէպլէրի, Թալասու գօլէճի, հէփ պու միւէստէսաթ՝ Իսթիպատատ հիւքիւմէթի թա- րաֆընտան ճիտտի նէպարէթ ալթընա ա- լընմըլ իտի : Հիւքիւմէթի միսթէպպիտէ՝ պու միւէստէսաթա գարչը աճղընը հիտա էտէրէք, տիլլէրինի գըճըրտաթմագտան պաշգա պիր շէյ եափամաղտը : 1899 թարիլիլէրինտէ իտի, ճանիի ազամ՝ Սէհ- մէտ Ալի՝ Զապթիյէ նէպարէթինտէ իճրաի զուլմ էտիյօրտը : Գարանլըգ պիր կէճէտէ պու սաթըրըլարը եազան՝ օլ պէօյիւք գա- լիմին հուլուրունա չըգարըլար, վէ անա աթիաէքի շայանը տիգգաթ սիւալլար ի- ըաա էտիլտի :

— Նէրէտէն կէլիյօրտունուզ, — Պաղչէ- ճիքտէն :

— Պաղչէճիք Ամէրիգան մէքթէպլինէ կիթմի շիտինիզ,

— Անճագ պիր պուչուգ սէնէ :

— Քիֆայէթ էտէր, սէն տէ գիհըլէն- միշին, Մր. Չէմպըրու սիգի էյի մուհաֆա- ղա էտիյօր :

— Սէօյլէտիլլէրինտէն պիր շէյ անլա- մայօրըմ :

— Չիւնքի անլամագ իսթէմէյօրտըն, Պաղ- շէճիք Ամէրիգան մէքթէպի մուղիլլէրէ էյի եուվա օլմուշ տըր : Անըն պաշընա պիր ֆէլաքէթ կէլէճէք տիր :

Պու մանասար սէօզլէր՝ միւսթէպիս հիւքիւմէթին գիհըլի օլլարը իտի : Ամէ- րիգան միւէստէսաթը՝ հիւքիւմէթին նա- ղարընաա Հայ յեղափոխակաւնլարըն օ- ճաղը իտի : Մր. Չէմպըրու՝ յեղափոխա- կաւն թէօհմէթի իլէ տէրտէսթ էտիլիպ տիվանը հարպա չըգարըլան կէնճլէրի թախիլ էթմէք իշխն էլտէն կէլէն հէր շարէյի իսթիմալ էտէն միսիօնէրլէրտէն պիրի օլտուղու հալտէ, հիւքիւմէթ նաճըլ չիւպհէ էթմէսին : Մր. Չէմպըրու՝ նամլա- րընա սէրպէսթէ խարիճին մէմու ղազէթա վէ էտէրլէրի կէլէն միսիօնէրլէրտէն պիրի օլտուղու հալտէ նաճըլ չիւպհէ էթմէյէ իտի : Մր. Չէմպըրտըն մէքթէպի՝ հիւր ֆիրը իլէ պէսլէնմիշ հագիգի էրմէնիլլէր, յեղափոխակաւն իշխէր հաճըլ էլլէյէն միւէստէսաթտան պիրի օլտուղու հալտէ նա- սըլ չիւպհէ էթմէյէ իտի :

Տահա տէլէճէլլէրիմիզ վար :

ԳԷՈՐԳ ՄԵՍՐՈՊ

ՐՈՒՅԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԽՈՒՅ ԵԱԽՕՏ ԱՏԷԹ

Խոյ՝ առէթտէն պիլէ էօթէյէ կէլէր : Անտէն քէօքիւ, անտէն մի հքէմ, անտէն մուանիտ տիր : Ուսուլը թէլլէրիլնտէ հէմ իրի հէմ քիսպի ունսուրլար վար տըր : տօղրուտան էվսաֆը զաթիյէյէ թէալլիւգ

էթտիյի իշխան անըն իզալէ եա իսլահը փէք միշքիլ պիր ֆիլի աիր:

Էօմրիւն տիւմէնի խուլարըն էլինտէ տիր: Ատէմ՝ խուլարընըն թէշքիլի էմ. բինտէ պիր տէրէճէ հիւրրիյէթէ մալիք իսէ տէ, անլէր պիր տէֆա թէշէքքիւլ էթտիքտէն սօնրա անլէրէ իթաաթ էթմէքտէն պաշգա հիւրրիյէթի գալմազ: Ատէմ խուլարընը տէյիլ, խուլար ատէմի խտարէ էտէր: Պու գաղիյէնին սըհէթինէ գանի օլմագ իշխան հէր հանկը պիր քէսին մէսլէքի հայաթընը եաղընտան կէօզէթմէք քիֆայէթ էտէր:

Եէվմի մուսմէլաթըմըզըն 100տէ 99ր մէխանիքի տիր: Ֆիլան սաաթտա եա թագտան գալգմագ, ֆիլան ճինս գահ վէ ալթը եափմագ, գէվճէ վէ էվլաաընա ֆիլան շէյլէրի սէօյլէմէք, ֆիլան սօղագտան եիւրիյէրէք օտտայա կիթմէք, մէքթուպլարա ֆիլան ճէվապլարը եաղմագ, ազլամատէք ֆիլան ատէմլէր իլէ ալագա էթմէք, պու շէյլէրին ճիւմլէսինի եափարսըն վէ ֆիլան կէօնէ եափարսըն: Նիշիւն: Այլարտան վէ սէնէլէրտէն պէրու ատէթ օլտուզը սէպէպտէն: Վէ ատէթ օլ տէրէճէ քէօրլէշմիշ տիր քի, ֆիլիլ իճրա էթմէզտէն պիր ինթիիապ՝ վէ իճրա էթտիյին հէնկեամտէ տէրուտէ պիր իթթիլա հիսսի պուլունմազ: Ատէթ՝ խույ օլմուշ տըր: Պիր կիւնլիք էօմր պէօյլէ, հէր կիւնիւն էօմրիւ տախի պէօյլէ: Պիր ատէմին էօմրիւ պէօյլէ, հէր ատէմին էօմրիւ հէման պէօյլէ: Հէր էօմրտէ խույ ֆաիզ վէ հաքիւմ տիր: Պուըն կէրէք խօշ կէրէք նախօշ միսալարընա հէր կիւն թէսատիւֆ էտէրիզ: Պիր ատէմտէ նէճապէթ վէ սէխապէթ խույ օլուր. անըն իլէ միւլագաթ նէ՝ խօշ տըր: Պիր ախէրի իսէ թապէն միւվէսփիս եա նէքէս եա գէմմամ օլուր. անըն իլէ պիրլիքտէ եաշայանլարըն Ալահ եարտըմճըսը օլա: Սօնրաքի սընֆա ալէսսէվիյէ «խույսուզ» թապիր էտիլիլ իսէ

տէ, հաղիգաթը հալտէ խույսըզ ատէմ պուլընմազ: Հէր ատէմ խույսու տըր. վէ հէմ էյի հէմ քէօթիւ շէյլէր ատէմէ խույ օլուր:

Պիր ախէր գաիտէ՝ խույըն ղիթաւնէրի տիր: Ատէմտէ էն միւհքէմ վէ մուաննիտ շէյ խույարը տըր: Պիր խույը քէսը էտիպ անըն եէրինէ պիր ախէրինի պինա էթմէքտէն շէթին թէշէպպիւս օլմազ: «Պէլի էֆէնտիւմ» տէմէյէ պըշմըշ օլան պէնտէյէ «էվլէթ էֆէնտիւմ» տէմէյի թալիմ էթմէքտէն աճիզ գալան ատէմին նազլիյէթի շօղարըն պա թէճրիպէ պիլտիյի պիր վէխիմ հաղիգաթըն թուհաֆ միսալը տըր: Խույ գօլայ գըրըլմագ իտիլինի ճիւմլէմիզ պիլիլիզ: Պու ալամէթին թէֆսիթի իլմի բուհը ինսանիյէ աիտ պիր մէպտէտէ աբանըլմալը տըր: Խույ թապիր օլունան շէյ պիր բուհի հալ տըր: Անըն էմրի թէշքիլի ճիւմլէի տոապիյէ սալէսինտէ միւմքին օլույօր: Պիր շէյի պիր գաշ տէֆա թէքէրիւր էթտիյիմիզտէ պէյնին թէքքիպաթընտա պիր ճատտէ եա իզ աշրըր: Հիսսիյաթ վէ էֆալ անըն իշինտէն ճէրէեանա մէյյալ օլմաղլէ կիւնտէն կիւնէ թարիզի գատիմ հէյէթինի քէսպ էտէր: Ֆիլիլ՝ ատէթ, վէ ատէթ՝ խույ օլուր. իմտի խույարըմըզ՝ ճինսի հէր նէ կէօնէ օլտա, հէր կիւն զիյաաէ թէմէլլէնմէքաէ օլուր: Պինաէն ալէյհ պու էօմրտէ պիլէ թէպալիլի ախլագըն իմքեանսըզ օլաճաղը պիր մէնզիլէ եէթիշմէք իհթիմալը իլմճէ մագուլ պիր նէթիճէ տիր: «Ճան չըգար խույ չըգմազ» տարպը մէսէլի հէման պու նօզթալը իմա էտէր: Խույ պիր տէֆա քէօքլէշտիքտէն սօնրա գօլայճա եէրինտէն օյնամազ, սահիպի էօլսէ պիլէ խույը պէրապէրինճէ կիտէր տէմէք իսթէնիլիյօր: Էլպէթ պու հաղիգաթ էօմրիւն հէր իքի ճիհէթինէ տէ իշլէր: Կիւնահ քէօքլէշէ պիլտիյի միսիլիւ ֆաղիլէթ տախի թէմէլլէշէ պիլիլ:

Պու մէպտէնին չօգ նօգթալարտա րու-
հանի էօմրէ շուսուլը օլուպ, անլէրտէն պի-
րի ինթիպահը րուհանի մէսէլէսի տիր:
Պագըլարըն գըլաւընհո ինթիպահը րու-
հանի զայէթ շէտիա պիր հարաքէթ օլուպ
թէշլիդ էտիլմէմէլի տիր: Պէօլլէ տիւշիւ-
նէնլէր պիր իլլէթէ գարըն գուլանըլան
վասըթանըն իլլէթին ճինսինէ միւթէնասըպ
օլտըղընը ունուտույօրլար: Քէլամըն ասի
վէ սաֆի վազը ալէսսէվիլէ կիւնահտա
քէօքլէշմիլ օլան ճանլարը ույանաըրմաղա
քեաֆի օլմայօր: Խույ շէքլինի ալմըլ օլան
կիւնահլարըն գըրըլմասը իչիւն խարիզ իւլ
ասէ նէվտէն պիր հարաքէթ ի րուհանիյէ
շարթը մութլագ կէօրիւնիւյօր: Ինթիպահը
րուհանի պինլէրճէ իւմիտսիզ ճանլարը գա-
սըրզա գուվէթիլլէ Մէլէքիթ Ուլլահա
կիրտիրտիլի միւսէլլէմ պիր քէյֆիլլէթ
տիր: Պու նէվ թէճէմմիւլէր սաղլամ սու-
րէթաէ իտարէ օլընաըլը թագաիրտէ հէր
քիլիսէյէ մուծիպի պէրէքէթ օլապիլի:

Տիկէր թարափտան պազը միւմինլէր
տախի կիւնահլը խույլարըն պիւքիլլէյէ
տէֆ ու րէֆի զիյաւտէ զէմինլի վէ աէվամի
վասըթալարա մէրպութ իտիլինի ունու-
տույօրլար: Էօմրիւն սաթհընտա տուրան
կիւնահլար պիր թէք թէվպէ վէ թէսիլ-
միլլէթ սայէսինտէ աղաճըն գուրուսուշ
եափրաղը միսիլու պիրտէն տիւշէր իսէ տէ,
ճանըն էվճիքլէրինէ քէօք սալմըլ օլան պիր
ֆասիա խույ էօյլէ գօլայնա գըրըլմազ:
Անըն էլինտէն խէլաս պուլմազ իչիւն թէք-
րար թէքրար թէվպէ էթմէք, տախիա ա-
յըգ ույանըգ տուրմազ, ֆէրաղէթ էթմէ-
յէրէք տուա էթմէք, ալէտտէվամ նէֆ
իլէ շէքլմէք շարթը մութլագ տըր: Խա-
լիս իման վէ քիլլի թէսիլմիլլէթ խէլասը
թէմին էտէր իսէ տէ, կիւնահ թագիաթը
իլլէ միւճահէտէ ֆարզընը մէքս էթմէզ:
Միւմինին էօմրիւնտէ տէվամի մուհարէպէ
վար տըր:

ՄԱՐԿՈՍ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՖՐԵՏԻՆ ՇԵՃԱԱԹԸ

Յունիսին սըճագ պիր կիւնիւնտէ պիր
սթասիօնտա պիր չօգ եօլմուլար քրէնի
րագիպ օլտուլար: Անլէրին արասընտա
թաթիլ միւնասիպէթիլլէ քէնտի խանէլէ-
րինէ ուվաէթ էսէն պազը մէքթէպիլ-
լէր պուլունմազ տա իտիլէր: Անլէր եագը-
շըգլը վէ էյի կիլինմիլ կէնճլէր իտիլէր,
անլէրին սիմալարընտա թէպէսսիւմ վէ
պէշաշէթ միւշահէտէ օլունմազ տա իտի,
չիւնքի պիր գաշ կիւն իչիւն օլտուն քի-
թապլարընը պիր թարափա աթըպ ֆիքրէն
խաթիրահաթ էտէճէքլէրինի խայալ էտիյօր-
լար իտի: Պիր թագլմ ֆէրրահ գըղլար տախի
տյիլի քրէնին պիր գաշ գանափէլէրինի
տօլտուրմըլ իտիլէր:

Չօգ կէշմէզտէն թրէնին հէփ գանափէլէրի
հէր թագլմտան տաէմլէր իլէիլլալ էտիլտի:
Ձաֆ իւլ պիւննէ պիր գատըն իսէ էօթէտէ
սանքի պիւթիւն վագթընը պէօյիւճէք պիր
սէփէթտէն թափուգ էթի, եուսուրթա վէ
սաիրէ չըգարըպ եէյէլէք վէ քէնտի քէնտինի
եէլփագէյէրէք կէշիլիլլէր իտի: Պաշգա պիր
գանափէ իւղէրինտէ սէմիլճէ պիր ասէմ
օթուրմուշ օլուպ, իփէք պիր մէնտիլ իլէ
պէրտէվամ թէրինի սիլմէքտէ վէ արատա
պիր «Սըճագ տըր, ա՛հ փէք սըճագ տըր»,
տէմէքտէ իտի:

Կէրէք օլլանլար վէ կէրէք գըղլար էն
էհէմիլլէթսիլ շէյլէրի կիւլմէ մատտէսի
էթմէքտէ իտիլլէր: Անլէրին գարշըսընտա-
քի գանափէտէ գուճաղընտուքի չօճուղու
կիւճպէլա թու թագիլլէճէք գատար գուվ-
փիթի օլան պիր գատըն օթուրմազ տա իտի:
Մէրգու մէնին շէհրէսի սօլմուշ իտի, վէ փէք
մէֆթուր կէօրիւնիւյօր իտի, կէօղլէրինտէ
իսէ պիհիսապ էլէմլէր էսէրի նիւմայան
օլմազ տա իտի: Չօճուգ աճընագլը պիր
սէս իլլէ աղլամազ տա, լաքին կէնն
վալիտէ անա լազըմ օլան թէգայլիւտիւ
էթմէքտէն աճիզ կէօրիւնիւյօր իտի:

«Ո՛ւֆ, շու չօճուղըն սէսինէ տիգ գաթ հտին, պանա գալըր իսէ աղւայան չօճու գլար թրէնտէն տըշարըյա չըգարըլմալը տըրլար,» տէտի գըզլարտան պիրիսի գապա պիր թարզտա :

«Էվվէթ, պէնիմ տէ պաշըմ աղըրմաղա պաշլատը,» տէտի պիր պաշղասը, վէ չօճուգ քէնտի սէսինի եիւքսէլտիքճէ զանն էտէրսին պու օղլանլար տա քէնտի հիճվ վէ իսթիհզալարընը արթըրըյօրլար իտի : Օ պիր թարաֆտան շօլ զաիֆ գատըն վէ սէմիզճէ աստէմ պուրուկլարը արթընտան մըրըլտանմաղա պաշլատըլար :

«Իսթիհզայա պիր սէպէպ կէօրմէյօրըմ,» տէտի Ֆրէտ Ուէսթըրն նամ պիր կէնճ, վէ ճիւմէ եօճուկարըն հայրէթինի մուճիպ օլմագ իւզրէ եէրինտէն գալգըպ գատընըն զանափէսինէ եագլաշըր՝ վէ նէզաքէթլէ արզը իհթիրամ էյլէտիքսէն սօնրա քէնտի պաղուլարընը գատընա տօղրու ուզատարագ, «Լուծֆէն չօճուղու պիր աղ պանա թէսլիմ էաէրմիսինիզ, պէնիմ քիւչիք պիր հէմիլիէմ վար, պէնի չօգ սէվէր : Պէլքի չօճուգ սիւքիւթ էաէր : Սիզ չօգ եօրղուն կէօրիւնիյօրսընը» տէտի :

Չօճուգ քէնտի իրիճէ ալա կէօզլէրինի աշարագ օղլանըն սէվրմի վէ ֆէրրահ սիմասընա պագտը՝ վէ պիլա թէրէտտիւտ քէնտինէ տօղրու ուզանմիշ օլան պաղուլարըն իչինէ աթըլուր : Չօճուղուն աղըտը քէսիլտի վէ կէօզ եաշը ագմագտան տուրտու :

Վալիտէ կէօզլէրինէն եուվարլանան իքի նիմէթչինասանէ կէօզ եաշը տամլալարընը կիզլէմէյէ չալըշարագ, «Ո՛հ նէ գատար էյիսինիզ : Սիզ չօգ ճէսուր պիր օղլանսընըզ, չիւնքի արգատաշլարընընըն հագարէթ վէ իսթիզահլարընա պագմայարագ պանա եարարմ էթմէք իչիւն խուլուսը գալպլէ իլէրի աթըլտընըզ, չօգ միւթէնէքքիլիմ : Կէօրիյօրըմ քի, չօճուգ զաթէն սիգի սէվիյօր,» տէտի : Պու գա-

տըն չօճուղըն միւթէպէսսիմ սիմասընը միւշահատէ էյլէմէսիյլէ գալպլինի տօլտուրան մէսէրէթ պիր տագիգէ մէրգուկէնին լէհճէ ի պէհճէսինտէ տախի նիւմայան օլտու :

«Իմաի» տէտի Ֆրէտ, «չօճուղըն պէնի սէվտիլինէ վէ պէնիմ տախի անը էյլէնտիրմէք իչիւն էլիմտէն կէլէնին քեաֆֆէսինի եափաճաղըմա էմին օլարագ, պիրաղ ույույուպ քէսպ ի գուվլէթ էաէպիլիլիսինիզ :» Վէ չօճուղա խիթապ էաէրէք, «Շիմտի կէլ չօճուգ, օլ պիր փէնճէրէնին եանընա կիտիպ գուշարըն նասըլ ուշտուղունա պագալըմ» տէյիպ, չօճուղու քէնտինին էվվէլքի գանափէսինէ կէօթիւրտիւ վէ թրէն սիւրաթլէ օվալարտան կէչէր իքէն, աիշարըտա չապուգ չապուգ թէպէտտիւլ էտէն նէսնէլէր իլէ չօճուղըն ֆիքրինի պէրտէվամ մէշղու էյլէմէյէ չալըշտը : Եօճուկար հայրէթ իլէ պագըյօրլար իտի, վէ Ֆրէտին արգատաշլարը կիւլմէքտէն ֆէրաղաթ էյլէմիշ վէ սուսմըշ իտիլէր : Պու ալա վէ ինսանա եաղըլըր օլան մուամէլէնին թէէսիրի էլէքթրիք կիպի իչլէտի, զիրա թրէնտէ օթուրանլարըն քեաֆֆէսինէ սիւքիւթ պիր թազիր իտի : Պիր գաշ տագիգէ սօնրա գատընլար վէ տիւչիւնճէսիզ գըզլար Ֆրէտէ եարարմ էթմէք իսթէտիլէր : Իրզլար «Նէ սէվիմի պիր չօճուգ» տէյէրէք անը մասէրանէ պիր լէթաֆէթլէ օխշարպ սէվմէյէ պաշլատըլար : Լաքին չօճուգ սըզըճա Ֆրէտէ սուրըլպ գալմըշ իտի, վէ զանն էտէրսին օլ պիրլէրէ տէմէք իսթէյօր իտի, «Պէնի նի՛չիւն էվվէլ սէվմէտինիզ :» Զաիֆ գատըն թաամ սէփէթինտէն պիր փարչա թաթըլ չըգարըպ չօճուղա վէրտի : Սլ իրի վէ սէմիզ աստէմ կիւնիւն սըճագըղընը ունուտարագ պու վուգուաթըն քեաֆֆէսինի մէրագ իլէ սէյր էյլէտի : Վէ Ֆրէտի քէնտինէ չաղըրարագ չօճուղու օխշալատը վէ չէօյլէ սէօյլէտի, «Նէ՛ կիւզէլ պիր գըզ տըր : Աճէպա նի՛չիւն վալիտէսի պիր եաթագ օտասընա կիտիպ ույումայօր,

օ՝ գանապիւնին իւզերինտէ չօգ ըահաթ էտէմէյօր տէյու կէօրիւնիյօր, էսէֆ էտէ-
րիմ քի, օ սէֆիլ գատընը էվվէլէէ կէօր-
մէտիմ, զէվալլը սաղ օլմագտան զիյատէ
էօիւ կէօրիւնիյօր :»

«էվվէթ էֆէնտիմ, զանն էտէրիմ գա-
տըն չօգ ֆէնա պիր հալտէ տիր, վէ պէլ-
քի տէ եաթագ օտասը իչիւն վէրէճէք
գատար փարասը եօգ տըր: Պէնիմ եանըմ-
տա պիր աղ ուֆագ փարամ վար տըր, անը
քրէնին եաթագ օտասընա կիթմէֆ իչիւն
քէնտինէ վէրմէք տիւչիւնիյօրում» տէտի
Ֆրէտ:

«Պիլա չիւպհէ, պիլա չիւպհէ» տէյէ-
րէք առէմ էլինի ճէպինէ սօգուպ պիր
ալուճ աօլուսու փարա չըգարտը, վէ անը
չօճուղըն սէմիզէ էլի իչինէ գօյարագ,
«կիթ, վալիտէն իլէ պէրապէր ըահաթ էյլէ,
սէմիզ ալա կէօզլիւ,» տէտի: Վէ կէնճէ
տէօնիւպ, «Շիմտի սէնին իսմինի պիլմէք իս-
թէրիմ, տէտի:» «էֆէնտիմ, իսմիմ Ֆրէտ
Ուէսթըրն տըր,» տէտի կէնճ:

«Իչթէ սանա գարթըմը վէրիյօրմ
Ֆրէտ, վէ իսթէրիմ քի անը սագլայասըն:
Պիր իչ պուլմագ իսթէտիլինտէ սըգլէթաէն
նաչի եարտըմա միւհթաճ պիր հալտէ օլ-
տուղունտա վէ եա պիր թալիյէնամէյէ
լուղումըն օլտուղունտա, աօղրուտան պա-
նա միւրաճաթ էյլէ: Սէն ալա վէ տլի-
ճէնապ պիր օղլանսըն—քիչիւք պիր ճնն-
քըլմէնսին: Սէնին պու սէֆիլ գատընա
եարտըմ էթմէք պապընտա օլան պու ճէհ-
տին սէնին հէր հալտէ պէօյիւք պիր ա-
տէմ օլաճաղընա պիր քէֆալէթ տիր:»

Պուրատա քրէն տուրտու, առէմ
գալգար վէ կէնճէ տէօնէրէք տէտի, «Տո՛ր
սէվկիլիւ օղլում, սէն պու կիւն պանա
ասլա ունտատամայաճաղըմ պիր տէրա էօյ-
րէթտին վէ էօմրին իչիւն պիր տօսթ
գազանտըն:»

Չօգ կէչմէզտէն Ֆրէտ թրէնտէն աչա-
ղը էնտի վէ գարթը ալըպ օգուտը:

Գարթըն սահիպի վէ պու կիւզէլ մէնզա-
րէյի ըէյ իւլ այն միւշահէտէ էտէն քիմնէ
«Ճէնուպուն փամուգ փատիշահ» թէսմիյէ
օլունան միլիօնէր իտի:

ՊՈՒՋ ԱՏԱԼԱՐԸ

Պուզ ատալարը Շիմալի գութպըն
պուզ տէրեալարընտան գօփմուշ փար-
չալար տըրլար: Շիմալը գափլայան եա-
խօտ գար իլէ գափլը տաղլարըն չիվլէրինի
աօլտուրան մէֆրէթ պուզ ըրմագլարը եա-
վաշ եալաշ տէրեայա աօղրու ուզանըր վէ սու
իչինէ կիրմիլ օլան գըսը տաղլալար վա-
սըլթապըյլէ գըրըլըպ տէրեատա երիւզմէյէ
պաշլարլար: Պու՝ պիւթիւն սէնէ զարֆընտա
ֆագաթ պիլ խաստա եազըն վուգու պու-
լուր: Ոթլանթիքտէ պուլունան պուզ ա-
տալարը չօգճա կրուէնլանտտան էնէրլէր:
Պունլար Լապրատօր ագըլթըր վասիթա-
սըյլէ ճէնուպա աօղրու նագլ օլունուրլար:
Փագաթ պիլա չիւպհէ մէրքէզի գըթալա-
րա եէթիչէնէտէք, գութպի սէմթլէրտէ
գարայա օթուրմագ, փարչալանըպ ճիվար
սահիլլէրէ սաչըլմագ վէ քիւլիյէն աշընըպ
զաիլ օլմագ կիպի աճվալա մարուզ գա-
լըրլար: Սէֆինէլէրին թարիգլէրի իւ-
զէրինտէ միւշահէտէ էտիլէն պիր պուզ
ատասը հէր հալտէ պու սէնէ ասլ պուզ
պէտէնինտէն գըրըլըպ տիւշմիւշ տիր տէ-
նիլէմէզ, անըն ասլ պէտէնտէն սէնէլէր
էվվէլ այրըլմըլ օլմասը ինթիմալ տըր:
Իճրա էտիլէն թահգիգաթ նէթիճէսինտէ
Յուլիս վէ Օգոստոստա եօլա չըգմըլ օլան պիր
պուզ ատասընըն Դեկտեմբեր եա Յուն-
ուար ալընտա սէֆինէլէրին կիւզէրկեահ-
լարընա եէթիչտիքլէրի անալըմըլ տըր:
Փագաթ չօգ տէֆա՝ Լապրատօր գըյըլա-
րընըն միւմանաթը սէպէպինտէն անլէրին
իլէրիյէ աօղրու հարէքէթի թէէիիրաթա
ուղրար, չէօյլէ քի, այնի վագթտա գօփ-
մուշ օլան իքի պուզ քիւթլէլէրինտէն պի-

լինին պիր մահալը մուայլենե տիկերին. տէն 2 սէնե էվլէլ եէթիշտիյի կէօրիւմիւշ տիր:

Ապրիլ, Մայիս վէ Յունիս ալլարնտա 42 տէրէճէ վէ 45 աագիգէ տէրէճէ ի արզտա վէ 47°, 52° տէրէճէ ի թուլտա կրինիչին զարպ թարաֆընտա ումուճէն հէր ճինստէն պուզ փարշալարը պուլունուր: Պուրատա Գէօրֆէզ ազընթըսը իլէ Լապ-րատոր ազընթըսը պիրէշտիքէրի սէպէպ-տէն պուզ քիւթլէսինին հարաքէթի պու ազընթըսըտան կեահ պիրինին կեահ տի-կէրինին թէէսիրինե մարուզ օլուր: Վէ թիթաւնի իշթէ պուրատա եանի 41°, 46° տէրէճէ իարգ վէ 50°, 14° տէրէճէ ի թուլ-տա գազազէտէ օլուր շար:

Պիր կէմիճիյի էն չօգ գօրգուտան շէյ պէօյիք պիր պուզ քիւթլէսի տիր: Ան-լէր՝ միւթլէսիք ճէսամէթտէ օլուրլար, լաքին ալէլատէ պիր պուզ առասը 60-100 այագ հի քէքլիլինտէ օլուպ, սիպրի թէփէլէրի տէ հիսապա ալընարգտա, իր-թիֆալարը 200—250 այագ օլուր: Անլէ-րին գաիտէսի 300—500 եարտա ուզուն օլուպ, տօգուզտա պիր եախօտ ծնտա պիր կիպի պիր գըմար տուտան սըշարըտա օ-լուր: Էվրօփա իլէ Միւթլէսիտէ ի Ամէրի-գա արասընտա սէյր ու սէֆէր էտէն սէ-ֆինէլէրին եօլու տօղրուտան պու պուզ փարշալարընըն քէսրէթլէ պուլունտուլու կրանտ Պէնք տէնիլէն մահալտէն կէչաիյի հալտէ կէմիճիլէրի թէհիքէտէն սագըն-տըրմագ իչիւն իսթիմալ էտիլէն վասըթա-լար զիքրէ շայան տըր: Հէր պիր կէմինին գափտանը կէօրտիւլիւ պուզ առասը հագ-զընտա թէլսիզ թէլէզրաֆ իլէ հէր թա-րաֆա մալիւմաթ վէրիր: Պու խապէր եա տօղրուտան գարայա կէօնտէրիլիր եա տա կէմիտէն կէմիյէ կէզիպ էնճամ Վաչինկ թօնտա պուլունան Միւթլէսիտէ ի Ամէ-րիգա Պահրիյէ իտարէխանէսինե եէթի-չիր: Մէշքիւր իտարէխանէ պու բափօրթ-

լարա կէօրէ պիր եէվմի իսթարնամէ թէ-տարիք էարպ Աթլանթիք, պէշ Պէօյիք Կէօլ-լէր, Պահրը մուհիթ ի քէպիր վէ Մէք-սիգօ քէօրֆէզի սէվահիլինտէ քեաին 16 ֆարգլը Պահրիյէ իտարէսի շիւպէլէրինե կէօնտէրիր: Մէսէլա, Ապրիլ 11 տէ «Գար-մանիս» սէֆինէսիլին գափտանը 41°, 54° արգ վէ 50°, 30° թուլը զարպիտէ թագ-րիպէն 30 առէտ պուզ առասը պուլուն-տուլունու պիտիլըմիշ տիր: Միւմաիլէյին տէտիլինե նազարէն անլէրտէն պազըլարը 400 այագ ուզուն վէ 1500—2500 այագ էնլի իտիլէր:

ՄԵՔԹՈՒՊԼԱՐ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ.ՏԷՆ ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆԱ

3

Կէրչէքաէն մէնտապ օլմատըրլըմ հիչ պիր հէյէթէ հիչ պիր ճէմիյէթէ կիթմէտիյիմ կիպի, լուլումը հագիպի վէ զարուրի օլմատըգճա Փաթիրպիլանէյէ տէ կիթմէմիչիմ վէ կիթմէմ, զիրա ալայիշ վէ նիւմայիլի սէվմէմ, թապիյէթ պու եա, լէսմաէն բուսումտան տախի խօշաշ-մամ, մախֆիլէթ՝ գալպիմին միւնճէզիպ օլտու-լու քէհրիւպալը սիւքունֆէզա տըր: Թէէս-սիւֆ, հէզարան թէէսիւֆ քի, պու տարը բահաթ մէտարտան խարիճէ չըգմագ միւնտա-պէթսիլլիլինե պէնի զօրպ սէվպ էյէտին:

Մաթպուլաթա կէլինճէ, պիրտաթ՝ պէնիմ մէպէքիմ մուհարրիլիք տէյիլ տիր, եանը փէ-չինի թուլթմագ մէզալէլէր իլէ քէսպ ի իշթիհար սէվտասընտա տէյիլ իմ, պու ճիւմիլ իլէ պէ-րապէր զազէթա սահիպլէրի թարաֆընտան վու-գու պուլան թալէպէ պինտէն արասրա պագը մէսալիլի մուհիմէ ի բուլմէրէ հագզընտա քեա-զըտ գարալատըմ, սամա հոմ վէ իմզայը միւս-թէար իլէ, թէնէզլիլ պուլուրուրսա սիզի օ զազէթաճըլարա կէօնտէրիլիմ, օ մէզալէլէրի սիզէ վէրիլլէր օղուրուտուլ:

Սիզին զէհապլըլըգճա պաչգա խուսուսաթ իչիւն տէ մէճիստէ պէնիմ սէսիմ չըգմամըշ, պիր գաշ տէֆա չըգմըշ ամմա օնարը թօփա-լըպ կէօզ էօնիւնէ կէթիլիմիշ օլտագ Պօշօ իլէ պէն տէ կիւլէր իմիլիմ՝ սիզ իսէ միւֆթէլիլի օլմագ իմիլիլիզ: Էյէր սիզէ կէօրէ սէս սէստ

նիզա վէ ճիտալտան, միւշաթէմէ վէ միւշաճէ, րէտէն իպարէթ իսէ, ֆիլվազը պէնիմ աէնիլ պիր գաշ քէրրէ, հ սթթա հիւ պիր տէֆա սէսիմ չըգմատը, ամմա միւլք ու միլլէթին մէնֆաաթը նա թէալլիւզ էտէն խուսուսաթտա հէր իճապ էթտիքճէ օ շահիլլէր մէճիսինտէ պու սէրչէ գուշու տա հէմալտալը ահէնկի ի միւզաքէրէ վէ միւնազէրէ օրմուշ սըրը, Լէթէ տէվլէթին րէսմի ճէրիաէսի «Թագվիմի վէգաի» մէյտանտա տուրուջօր, հանկը մուհիմիմ գանուռն միւզաքէրէ օրմուշը սա պէն անա իշթիրաք էտիպ ազլըմըն էրաիլինի սէօյլէմէմիլիմ: Ուսուլը մուհաքէմէ մի, գանուռն ճէգա՞մ մը, միւքէլլէֆիլլէթ ի սաքէրիլէ՞ մի. հէլէ շու պէյնիսիդտէ միւլթէհատտիա մէսէլէնին մապիհ իւթթաթապիգի օյաճագ գանուռն իշիւն նէ գատար էմէյիմ սէպգ էթմիշ տիր, պիրսէնիլ: Էվլէթ սիլ պիլմէգսի նիզ ամմա պիւթիւն մէպուսիլին քիրամ վէ մէպուսիլին հիւքիւմէթ պիլլիր, վէ պուռնուռն հագիգաթը սէնին ուսուլու սէմառն իլէ տէյիլ թագվիմի վէգաի րէսմի գապթիւմէլէր իլէ սա պիթ օրմու: Օրալա միւրաճաաթ էտէրսէնիլ, սիլ պէնիմ մէճիստէ սէօյլէտիքլէրիմի օգուր վէ Պօշօ իլէ պէրապէր կիւլիւնէճէք տէլիլ իլլա միւթէֆէքթիլլինէ կէօրէ, տիւշիւնէճէք փէք փէք չօգ չէյլէր պուլլուրտունուգ: Օրատա կիւլիւնճ օյաճագ սէօյլէրիմէ թէսաաթիֆ էտէմէյէ ճէյնիլ կիպի վէլվէլէ ի պի ֆաիտէ թարիգինէ տէ սաիմամըլ օլտուլումու անյալաճագսընը: Մէճիսի Մէպուսանըն վազիֆէ ի ալլիլէսի նէ տիր, պիլլիրիմիսիլ, գանուռն էաիմագ, էօյլէ իւզուլուլու լուզուլուրգ ֆիւրուաթը ումուր հագգընտա միւնազէլէ վէ մուարապա տէյիլ:

500 լիրա մէսէլէսինէ կէլինտիքտէ անը տա Շահէ Վարդապէստէն իշիթալլինիգի սէօյլէյօրտունուգ, է՛: Ելինէ Շահէ, Ելինէ օ նարէ Ելինէ օ նագարաթ:

Սիլլին էվլէլէի հազարընըլ իլէ պու տէֆա Շահէ վարդապետէ աթֆէն հազարընըլ պէյնինտէ սաղլար գատար ֆարգ վար սըր. էվլէլէն հազարընըլ կիպի «Միլլէթին միւհիմիմ պիր հուգուգու մուխաթարատա իքէն ճիւզի չալլչիմագ վէ իլամը սլմագ իշիւն 500 լիրա իսթէմէք» նէրէտէ, Հալէպ մէչհուր արսա տալտարնըն իլամընը Պապը Մէչէլլէթտէն թաստիգ էթտիրմէք իշիւն իշինի կիւճիւնիւ թէրքլէ Հալէպտէն գալգուս Սթանպօլա կէլմէք իշիւն 500 լիրա իւճրէթ իսթէմէք» նէրտէ, հա հէլէ պու իւճրէթի իսթէյէնին սանաաթը ալօղաթ-

լըգ օրուրսա, աճապա պու շայանը թագալիհ պիր մուամէլէ՞ մի տիր Հա՛ չիմտի ինանտըն քի, պու իւճրէթի պէն իսթէմիլիմ, էօյլէ տէյիլ մի. հօգ, ալտանիա է՛յ սաֆիաէրուռն գարընտաչըրըմ, հօգ, սէն Շահէնին սէօյլիւնիւ էվլէլէն նասըլ թաղէրի էտիպաէ իսթէտիլին չէլլէ գօյմուշ իսէն թըպգը Շահէ տէ (էկէր սիլէ պէօյլէ սէօյլէմիշ իսէ) վազըալը թաղէրի իլէ րէնկ ի ալլէրէ սօգմուշ սըր: Պա՛գ նասըլ օրմուշ տուր, էյի տիլլէ: Հալէպին մէչհուր «Արտը մէչնագա» տալապ միսիսէլիֆ սաֆիաթ (գըրգ սէնէյի միւթէճալըլ միւստէթ գարֆընտա) կէչիլտիք տէն սօյրա նիշայէթ «Հալէվիլէ մէսճիսի» իլէ Հալէպ էրմէնի Բիլիսաաթ պէյնիստէ միւնասէֆէթէն միւշլէրէք օլտուլուռն հօքմի չէրի լուճը օլտու: Միլլէթ մէճիսի քիսուսինէ տիտ օյան գըսմ արալլը փարչա փարչա ոսթմաղա գարար վէրմիլտի. ֆագաթ պու միսիլլու իլամաթ պապը Մէչէլլէթտէն թատտիգ օրմուսաաթգա լսնէթէգայէր հիւքմիւնիւ իքթիսապ էտէմէյէճէյի ճիւնէթլէ քիմսէ լաղպէթ էյլէմէտիլլինտէն սաթըլմասը գապիլ օլամայօրտու: Իլամըն թասաիգի իշիւն տէֆաթիա փաթիլլիսանէլէն հազարընըլ հալտէ սէս սէտա չըգմայօրտու: Կիւնէրտէ պիր կիւն օլ վազըթ Բաղախիսան մը պիլմէմ Տնննախիսան Խորհուրդ ազապընտան պուլունան Ագար էֆ. Միրաքէան Առաջնորդարանտա հուզուրը մէճիստէ սէօյլէտի քի «Պէն տալա վէքիլի Սէլիմ էֆ. Հոմանի իլէ կէօրիւշտիւմ, իւշ էիւլ լիրա իւճրէթ վէրիլ իսէք Սթանպօլա կիւսիպ իլամը թատտիգ էթտիրիպ կէլէճէք» տէտի: Պէն՝ զաթէն խաամըմըլ օյան միւթէվլէլի պու մէսէլլէի թաղիպ իշիւն Սթանպօլա պիրսաէրիլի կէօնտէրմիշ օլտուլունտան պիսուտէ մէսարիֆ էտիպ տաէմ կէօնտէրմէլէն հաճէթ հօգ տուր տէտիմ: Պու փարալը սանա վէրէլիմ սէն կիթ տէտիլլէր: Պէն տէ (պուրասընը օ մէճիստէ հագըր պուլունանըլ սէօյլէյօլար) հէզլ թարիլլիլէ «Պէն անճագ 500» լիրայա կիտէրիմ» տէմիշ իմիլիմ: Շահէ՛ լա իլահի տէտիլիմի սէօյլէյօրա, սէօյլիւն թէմամընը սէօյլէմէլի տէյիլ մի քի, հագիգաթ անյալընըն. իշթէ իւճրէթ իսթէլէն պիր տալա վէքիլի տիր, ամմա իսմի Սէլիմ Հոմանի տիր: Վէ պուռնու իսթէմէսի քէնտիլլինէ տուշ տէյիլ տիր, Աճապա սիլլին պիւթիւն միլլէթփէրվէրիլլինիլ իլէ Ատանաաթ Սթանպօլա սանաաթընըլ իգթիլաաթ պիր էյրի կէօզ սօղլուլթմագ, քէօր կէօզ ալմագ իշիւն պատիհէվա կէլտիլլինիլ

վաճի մը: Իւճրէթ պահսի Շահէ վարդապետին ահաբիյի կիպի Առաջնորդարանսա վէ միլլէթ մէճ. իսի հոգաբարձարանսա լէտէլլիճապ ազաի մէճիս իլէ սուպուլթը փէք գօլայ տըր: Հէմ նէ հաճէթ, սըրասը կէլտիյի իչիւն սէօլլէ-յօրըմ, պու աճիլլէրի 96 թարիխինտէն պէրու 15-16 սէնէ միւթէմատիէն պու արսա տաւա-սը իչիւն էմէք վէրմիչիմ, զահմէթ չէքմիչիմ, պու գաստար միւտտէթ զարֆընտա հիչ պիր փարա իւճրէթ իսթէմէմիչ վէ ալմամըչ օլտուղուճ հայտա, տաւա նէթիճէլլէնտիքաէն սօնրա՞ մը իւճ. իէթ ալաճազ խոխ: Իչթէ Առաջնորդարանն մուհասէպէ գուլուտաթը, իչթէ Լսքի եէնի մէճ-իս ազալարը, միւրաճաթ օլտուտու, էֆէնտի պաչգա չէյտէն սարֆը նազար էթ, պէնիմ պու տաւա իչիւն հազարըղմ, թանղիմ էթտիյիմ էվ-րազ պիր արայա կէլտէ պէօլլէմէք պիր ճիւտ քիթապ թէչքիլ էտէր, զանն էտէրիմ, գօփիա տէֆիթէրլէրի իլէ սօսիլէսինի եօզլարսանըզ գանի օլուրտունըզ:

Չէքտիլիմ զահմէթի կէօրէն մէճիս ազասը բիւֆէգամ խըտմէթիմէ միւքեաթաթէն միւնա-զիին ֆիչ հարստաւն պանտ պիր միգտար եէր իֆրազ էտէճէքլէրինի սէօլլէրլէր, պէն տէ պու գասպիլտէն օլտն սէօլլէրլէրի միւճէրլէտ սէրմայէի միւլաթէֆէ էտէր սուրուրտուճ: Տէյիլ իւճրէթ ալմազ, հաթթա մէսարիֆի մուհաքէմէ իչիւն իլթիլա էտէն փարայը միլլէթ սանար-ղընա իլթաղտա սաիր բիւֆէգամ իլէ իլթիլաք էթտիմ: Սազըն պէն պուրասընը թէմտի՛ի նէֆա վէ եա միլլէթէ թա՛միլի միճնէթ մազսէպիլլէ սէօլլէմէյօրուճ, պուշար գաթէն պէնիմ վազի-ֆէմ իսի, անճազ զարազ ինսանը նէրէլլէրէ գա-տար վարտըրըր իսիչ, ծնու իլան մազսէպիլլէ հազըյօրըմ: Հէյաթ, պու գատար ֆախրի խը-տէմաթըմա մուգապիլ սիլին տէ ֆախրի լէօլմ վէ իթապընըզա հէտէֆ օլաճազ իմիչիմ, աէյիլ մի:

Շուրասընը տա պիլ քի, օ իլամըն թասա աիլլինի սանտ թէպիլլի էտէնէ պէն թէպիլլի էթ-միլտիմ: Էվվէթ, ծնու պանա թէպիլլի, տէ-տիլլինիլ իւզրէ, հաճէթ հօգ, ֆազաթ պու նարէվա զէմինաէն տօլայը տա խէճալէթ կէօմ-լէյինի կիլէճէլլինի միւպէչիլլին քիմ իսէ անա թէպ-լիլ էթսէնիլ միւնասիպ պիր իչ թութուճ օ-լուրտունուճ:

Հարկ պիլլայքիլին հիլիմնի
Էրմէնի մկալաւո
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

Իսթանպուլ, Նշանքաշ 12/25, Մայիս 1912

Զէյլ

Եօլ ուզրայը պու տէֆա Իսթանպուլա կէլիր իքէն Առանատա Շահէ վարդապէս իլէ կէօրիւչ-տիլլիմտէ միւմալլէյի «Պէն Տօգ. Նազգաշաննա պէօլլէ հազարըղ սուրէթաէ սէօլլէմէտիմ, վազ-թըյա, էվվէլ սուի թէֆէհիւմ նէթիճէսի օլարազ պէօլլէ պիր չէյ սէօլլէնմիլլիտէ սէ, մուախարէն պիլէսա օլտուղուճ պիլթանգիլ անլատըմ, վէ Հալէպ Առաջնորդարաննա արձանագրու-թիւնա տա օ եօլտա չէր՛ վէրտիմ, իսթէրսէն օրայա միւրաճաթ էթ տէտիմ զէմինտէ պիր խալլի սէօլլէր սէօլլէլիպ, Տօգ. Նազգաշ-հան հէր հայտէ թուճու էտէճէլի ճիհէթլէ իլգա-մէ ի տաւատան վազ կէչմէքիլլիմ իչիւն սօն տէրէճէտէ իպրամ վէ իլհանա պուլուճմուշար:

Շահէ վարդապէս էյէր Տօգ. Նազգաշաննա ճէվազանմէսինտէ հազարըղ կիպի սէօլլէմէմիլլ իսէ, պուլուրտուն ըէսմէն վէ ալէնէն թէքըիլ էթտին, հօգ օ սուրէթլէ սէօլլէմիլլ վէ սէօլ-լէտիլլինի հազիգաթընտ էմին իսէ պուլուրտուն իսպաթ էթտին հօգ իսէ սըֆէթի թուհանիլլէ իլէ գաթան գապիլի թէլիլի օլմալան զըյպէթ վէ նէմիլլէտէն վազ կէչսին, վէստէլա՛:

Բեգա

ԲԻԼԻՍԷԼԵՐՏԵՆ

ՕՍՍԱՆԻՅԷ ԲԻԼԻՍԷՍԻ ԸԱՓՈՐԹԸ

Օսմանիլէ Թէգքեար քիլիսէսի իլիւն սօն իւչ ալ զարֆընտա ախզ օլունան հէտիլլէր պէր վէճհի աթի տիր:

Լիրաի օսմանի 100 զրուչ հիսապը իլէ 189.56 Լիրաի Օսմանի 14 նուճէրօլու բա՛նիւմատա իլան օլունտու, 1.11 Միսիս Ն. Ճ. Լօնկէքրը. 2.00 Տօգ. Նիլթըն, Իզմիր. 5.26 Մէրզիֆուն միսիսէրլէրինաէն. 78 Էքիլ Օլուգ-Բէօրքիւնէ քիլիսէսինաէն. 22 Պալճաղըզ ճէ-մաթընտան. 38 Պէյլան քիլիսէսինաէն. 1.00 Էյպէզ քիլիսէսինաէն. 10.50 Այնթուպ Գայաճըզ քիլիսէսինաէն. 2.00 Մարաշ Ագաթէրէ քիլիսէ-սինաէն. 2.00 Աֆիսն Գարաթիսար քիլիսէսին-աէն. 50 Գօզ օլուգ ճէմաթընտան. 2.26 Պար-թըղլը ճէմաթընտան. 1.00 Գարս Պազար քի-լիսէսինաէն. 2.00 Ուրֆա Սիւրեանի քիլիսէսին-աէն. 65 Պանարմա քիլիսէսինաէն. 50 Միմօն ազա Բէչիլէանտան. 1.00 Տօգ. Ֆիլիպ Գուն-տազճեանտան. 1.00 Տօգ. Փառնակ Տաղլեան-տան. 1.00 Օր. Էիլլա Բէճէպեանտան. Ճէման 226.72:

Գալըրըզ մէմուճիլլէթլէ
Ասանա

Հ. Յ. ԱՇՃԵԱՆ

ԲՈՒՄ ԻՆՃԻԼԻ ԻԹԹԻԶԱՏԸ

Բուսմ Ինճիլի իթթիհատարներն 29 ունեւն ահնէվի թիփօրթու նէշր էտիլմիշ օլուպ անըն միւնտէրի ճաթը ճաթիպ ի տիգզաթ տրր: Մէրքէրի Իզմիր-տէ պուլունան պու թէշթիլտի՝ Մալնիստ, Թի-յաթիլէ, Օրստ, Սէմէն վէ Պէյ Ալանտա պու-լունան Բումար միյանընտաթի Ինճիլի իշէ նէ-զարէթ էտէր: Եազըն միւթապէլտէ կէրէք Սէրտիվան, էտիրնէ վէ Իսթանպուլտա, կէրէք Գալգասիտա Սօգում վէ Ալանթաւա վազը քիլիսէ վէ ճէմաթլարըն տաթի պու իթթիհա-տա տաթիլ օլաճապարընա իւմիտ էթմէյէ քեա-ֆի սէպէպէր վար տրր: Եէկաթիլէրինտէն խայ-լիճա ուզազ օլան մէղքիւր ճէմաթլարըն հիս-սիյաթ, սաթիպ վէ իճրաթլարըն թէվէիա էթ-մէք պապընտա պու իթթիհատա՝ զիւլէյմէթ պի-րըմէթ իֆա էթմէքտէ օլմուշ, Գօլէրա, մուհարէպէ, հիճրէթ վէ տաթի պաթիթօլլիլլիյա-րա րալմէն իշնի տէվամ էթմիշ վէ պօրճուղ օլարաթ իլք սէնէսին իսթաթա կէթիլմէք ի զրէ տրր: 665 Ինկ, իրաթընտան իպարէթ օլան պիւտճէնին 325 իրաթըն պիլզաթ քիլիսէլէր, 175 ինի Ամէրիգան Պօրա վէ պապիլին տաթի տաթի վէ հէյէթիլէր թէշթիլլէ էթմիշ տիլլէր: Պու մէպպալ օ տէրէճէ ինթիմամ իլէ սարֆ էտիլմիշ տիր քի, անըն վաթիթաթլլէ 5 վաթիլ իսթիլ-տամ վէ 307 տաթի թալէպէսի պուլունան 4 մէքթէպ խաթէ էտիլմիշ վէ տաճա ֆարզը թէշ-թիլլէր հազընտա տիւշիւնիւրմէքտէ օլմուշ տրր: Պու իթթիհաթ մէղքիւր իճրաթլարընտան վէ իշէրինին զարէթիլտէն վէ քեաֆֆէի տալ-սընըն սաթաթաթընտան սօլալը գալպտէն թէպ-րիքէ չայան տրր: Մէղքիւր սէնէվի թիփօրթուր հէմ Լուսմաթա հէմ Ինկիլիլլիլլէտէ նէշր օլունմուշ տրրար:

ՍՕՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

ԽԱՐԻՃԻ

Ավսրիա-Մանարիսան. — Պուտա Փէսթոն փարլամենթօտաթի գարընզըլըզ տէվամ էթմէք տէ օլմուշ տրր: Եինէ րէիս Գօնթ թիցա ալէյ հինտէ նիւմալիլլէր իճրա էտիլտի, վէ անա փէք հազարէթամիլ իսանլար իլէ հիւճիւմ էտիլտի: Փարլամենթօ պիւնտը տաթէրի գօրաթն ալթընա ալընլալ օ Եօլաթ միւզաթէրէյէ տէվամ էտիլմիշ տիր: Գօնթ թիցա Վիէննայա իմփէրաթօրըն հուզուրունա տալէթ էտիլմիշ, վէ օրատա իմ-

փէրաթօր քէնտինի «Ֆէտա ի ճան էտէրճէսինէ ախլազի ճէսարէթ կէօթէրմիշ» օլտուղու իշիւն մէսհ ու սէնա էլլէմիշ տիր: Պու գատար միւնա-տէլէյի պատի օլան գանուն լաիհաթ Ավսթրիա փարլամենթօրնտա միւզաթէրէ էտիլլիլլէն, օրա-տա տաթի մուխալիֆ ֆըրգա միւզաթէրէյէ մանի օլմաղա չալլըմըլար, վէ մէպուսարտան պիլլի Տօգ. Լիւիքի, 5 սաթի տէվամ էտէն պիւնթօգ իրատ էթմիշ տիր: Անաէն սօնրա Տօգ. Փաչի-նիսքի քիւրսի ի իսթապէթէ չըգմըշ վէ կէճէնին սաթի 10 ընտա քէլամ էթմէյէ պալլալլալ, 13 1/2 սաթի ալէտտէվամ սէօյլէմիշ տիր: Փարլամեն-թօրար թարիլինտէ պու էն ուզուն օպսթիֆիսօն (իշին ճէրէյանընա մանի օլմազ) նութըլ օլմուշ տրր: Լաքին պու նութըլն նիւայէթիլտէ խա-թիպին խաթթաթանէյէ կէօթիւրիւլլէսի լալըմ կէլմիշ տիր: — Խըրվաթիսթանտա ուսուլը մէշ րու թիլլէթի լալվ էթմէք իւզրէ կէօնտէրիլլէն մէ-մուր իւզէրինէ անալլիսթիլէրտէն պիլլի պիւր պօմ-պա տիլմիշ իսէ տէ, մէմուրա զիլյան իսապէթ էթմէմիշ, տնճաղ մալլէթիլտէ պուլունան պա-զը յիւնէլլէր Լօլիլլէ վէ պազըլարը Եարալանիլլէ տրր: Թա գիլգիլտան տնալլըրընտա կէօրէ, 10 գատար տնալլիլլէ թալլէ միւմալլէյ՝ մէ-մուրու թէլլէթ էթմէլէ միւրա տէլլէլլէր տիր: Պունլար հէփ թիլլէթիլլէր վէ սօնալլալլա միւ-սէլլան իսթիլլէր: — Պուլզարիսթան գրալընտան սօնրա Գարտտալ գրալը տաթի Ավսթրիա իմ-փէրաթօրըն գիլարէթ էլլէմիշ տիր: Միւ չարիլլէյ տիւվէլ ի մուալլաթա հիւքմաթլարըն իսթիլ-պարտա միւթաթ օլան միւսալմէ իսթիլլալ էտիլմիշ վէ անըն չէրէֆինէ վէրիլլէն զիլա-ֆէթտէ գրալ 50 սէնէտէն պէրու իմփէրաթօր-տան կէօրմիւշ իսթիլ հիւան ի թէվէճէնտէն սօլալը պէյան ի թէլլէքքիւր էլլէմիշ տիր: Կէ-րէք գրալ Ֆէրաինանտըն, կէրէք Գարատալ գրալը Նիգօլանըն Վիէննայա օլան պու զիլա-րէթիլլէրին Պալգանտա պիւ միւշքիլաթ չըգմա-յաճալընա թէլլէթիլլաթ տաթ էտիլմէքտէ տիր: — Պօնէմիտան փարլամենթօյա Մատամ Վիք-Քիւնէթիլլա իսթիլտէ պիւր գատըն մէպուս ին-թիլլալ էտիլմիշ տիր: Միւմալլէյանըն 50 սին-նիլտէ փէք մուգթիլլէր պիւր զաթ օլտուղու սէօյլէնիլլէր:

Ինկիլթերա. — Լօնտա իսկէլէ ամէլլէլ-լէրինին պէօլիւք կրէվի տէվամ էթմէքտէ իսէ տէ, պու կրէվէ տիլլէր չէրլէրին ամէլլէլլէրին տէ ճէլպ էթմէք իշիւն տարֆ օլունան էմէքէր պօշա չըգմըշ, վէ նիւայէթ Յունիս 14 տէ 17,500

ամէլէսէն 14,000ի քէնտի իշլէրինէ տէճնիւշլէր տիր: Պու կրեվ միւնասիպէթիյէ Տախիլիյէ նազըրը Մր. Մըքֆէնան փարլամէնթօտա պիր ի. ֆատէտէ պուլունմը վէ տէմիշ տիր քի, պաշ. գա շէնլէրտէն պու կրեվճիլէրին ելրինտէ իշլէմէք իշլուն ամէլէ կէլիրսէ, վէ անլէրին հու. զուրու շէնրտէ շուրիշի մուճիպ օրաճաղընը կէօ. րիւրսէ օ ամէլէնին իշլէմէսինէ միւնաստաէ էթ. մէլէճէք տիր: Պու իֆատէլի՝ մուխալիֆ թա. րաֆ ամէլէնին հուրիլիյէթի ալէյնինտէ պիր.թէ. ճալուզ սայարազ, փարլամէնթօնըն՝ Տախիլիյէ նազըրը ալէյնինտէ թազպիւր լէյի վէրմէսինի թալէպ էթմիշլէր տիր: Պու թալէպտէն պիր մազսէտ տէ թազպիւր լէյինտէ մուվաֆֆազ օ լուրլարսա գապլինէլի իսթիֆայա մէճպուր էթ. մէք իսի: Լաքին փարլամէնթօ 200 լէյէ գար. չը 337 լէյ իլէ եանի 77 էքսէրիյէթլէ թէքլիֆի լէտա էլլէմիշ տիր: — Ինկիլթէրանըն Հար. պիյէ նազըրը Լօրտ Հօրէյն Լօրտ Զեհնըրը մէ. մուրիլիյէթինէ նասպ օլունսուղունտան անլին ելրինէ Մր. Սիլի Հարպիյէ նազըրը թալին օ. լունմը տըր: Մր. Սիլի 44 սիննինտէ տիր: — Միւ Մալէքա Րուս յեղափոխակաւար իլէ իշլիրաքտա պուլունմը տըր տէյու Րուսիա հիւ. քիւմէթի մէրգումէլի պիր Րուս թէպասաը թա նըյարազ, միւնէպպտանէֆիյէ հիւքմ էլլէմիշ իսի: Ինկիլթէրա Սարիճիյէ նազըրըն թէվասսուլը իւզէրինէ Զար հազրէթլէրի մէրգումէլի աֆվ էթմէքլէ պէրապէր պիր տահա Րուսիա թօի. րաղընա այազ պասամազ ի. զրէ մէմէքէթի թէրք էթմէսինի էմր էլլէմիշ տիր: Մէրգումէ Լօնտրայա վասըլ օլունշ տըր: — Կէչէն հաֆ. թա Ինկիլթէրա մէմալիք վէ միւսթէմէքհա. թընըն հէր թարաֆընտան 130 թիճարէթ օտա. րարընըն 300 գատար մուրախիսաղարը Լօնտրա. տա ծինճի ումումի մէճլիս իշլուն իճթիմա էթ. միշ տիրլէր: Պու օտալարըն ալազատար պու. լունսուղարը թիճարէթ տալիլէրի սէնէտէ 1,800 միլիօն լիրա զըյմէթինտէ իշ կէօրմէքտէ տիր. լէր: Պու մէճիստէ պիւթիւն մէմալիք ի Պրի. թանիսնըն թիճարէթինէ աիտ մէմէլէր միւզա. քէրէ էտիլէճէք տիր:

Ֆրանսա. — Փարլամէնթօտա լէիս ի վիւ. քէյա Մ. Փուանգարէ Ֆրանսանըն խարիճի սի. յասիլթընտան պահս էտէր իքէն, իթալիա. թիւրք մուհարէպէսինտէ Ֆրանսանըն պիթա. րաֆըլը էլտէն պրազմայաճաղընը թէէքիտ էթ. միշ տիր: Ֆրանսա Միւսլիման մէմէքէթիլէր իւզէրինէ իճրա ի սալթանաթ էտէն պիր տէվ.

էթ մազամընտա թիւրքիա իլէ տօսթլուղունու հըրֆ էտէճէյինի, վէ իթալիա իլէ օլան ալազա. սընըն սամիլի օլունսուղունու խապէր վէրմիշ տիր: Ինկիլթէրա իլէ իթիլաֆտա, վէ Րուսիա իլէ իթիթիստտա քէմաֆիհ իւս սապըզ տէվամ է. տէճէրլէրինի, վէ Ալմանիա իլէ սամիլի միւնս. սիպէթտէ պուլունսուղարընը թէէլիտ էլլէմիշ տիր: — Ֆաստա սասլիշ իտտէ էտիլմիշ իսէ տէ, ճիւլար մահալլարտաքի պազը գապիլէր հալա թէհտիտամիլ մէվգի թուլտուղարընտան Ֆրանսա օրաուլարը անլէր իլէ օղրաշմազտա տըրլար: Կէչէնքի իլթիլաշ էանասընտա Արապ. արզ գատընլարը վահիանէ սուրէթտէ թէլէֆ էլլէմիշլէր տիր: Ս էանատէ 12,000 եէհուտի՝ սուլթանըն սէրայընա իլթիճա էթմիշլէր, օ գա. տար քի՝ սուլթան տարայտաքի պիլ ճիւմէ գա. խիլէյի անլէրէ թէվգի էթմիշ իսէ տէ, պու շէյ անլէրին ինթիյաճընը տէֆ էթմէլէ քիտֆի օլմամը տըր: — Պիր պահրի մանօքրա էանասընտա Ֆրանսանըն պիր թահթէլ պահր սէֆինէսի, Մաւսեմա իսմինտէ պիր սէֆինէլէ չարփըլարազ զարգ օլունշ, վէ սէֆինէտէ պուլունան 25 նու. ֆուսըն ճիւմէսի տէ թէլէֆ օլունշ տըր:

Սիւքեհեվի. — Էունանիսթանտա գապի. նէ ազալարընտան իսթիֆա էտէնլէրին ելրինէ աթիաէքիլէր թալին օլունմը տըր: — Թիճա. լէթ վէ Զըրաթ նազըրը Մ. Միգալազօլունու, Պահրիյէ նազըրը Մ. Սթրաթօս, Մէարըֆ նա. զըրը Մ. Զիրաֆօս: — Ճէնուպի Շարգի Րու. սիտա փան-թիւրքիւք հախօս փան-Թալմըզ փրօիականտա էտէն պազը կէնճ թաթարլար տէրտէսթ էտիլմիշ օլունպ, Վիաթգա, Գազան վէ Սաթրախանտա Միւսլիման մէքիէպլէրի հիւքի մէթին էմրի իլէ գափատըլմը տըր: — Ինկիլթէրա իլէ Ճափօնիտ արասընտաքի իթ. թիհատըն կէվշէմէքտէ օլունսուղունա տալի շու. յու պուլան խապէրլէր Ճափօնիտան չիտտէթ. լէ թէքզիպ էտիլիյօրլար: — Կէլին այ զարֆըն. տա Րուսիա Զարը իլէ Ալմանիա իմիէրաթօրը արասընտա պիր միւլազաթըն վուզու պուլաճա. զը խապէր վէրիլիյօր իսէ տէ, պու միւլազաթ. տա Փօթտաթ միւլազաթընտա օլունսուղու կիպի պիր մանա ու մազսէտ պուլունսուղընը թէէլիտ էտիլիյօր: Տիկէր թարաֆտան Թալլըն տէտիլի. նի կէօրէ, պու միւլազաթտա Րուսիանըն ինարիճիյէ նազըրը տախի հազըր պուլունաճա. զ տըր: Մ. Փուանգարի իլէ Զարըն միւլազաթընըն պուլունտան էվվէլ վուզու պուլաճաղը թէէլիտ էտի.

լիցոր: — Այսմանիանըն Լոնարա սէֆիրի Պա-
րոն Պիպէրլթան պու հաֆթա մահալը մէմու-
րիյէթինէ կիտալ, օրատա պիր գաշ այ գալ-
տըգտան սօնրա պիր գաշ այ թաթիլ էտէճէք
տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ազգ. ժողովտա ազատան պազըսը եփրեմ
խան իչիւն մէճիսին այաղա գալգարազ էսաի
հիւրմէթ էթմէսին թէքլիֆ էթմիշ վէ պազը
տիկէրլէր ալէնէն թէէսաիֆ պէյան էտիլմէսինի
քեաֆի սայմըլար, Դաւիթ էֆ. Տէր Մովսէս-
եան իսէ լիյասէթսէն վուզու պուլան պէյանաթ
քեաֆի օլուպ միւթէվէֆֆանըն զիքրի ճէմիլի
շայանը հիւրմէթ օլմալլէ պէրապէր անըն միլ-
լէթճէ րէսմի պիր սըֆէթի հաիզ օլմատըլը սէ-
պէպտէն մէճլիսի ումումինին ալէնէն պիր շէյ
եափմասը իճապ էթմէտիյինի իֆասէ էյլէմիշ
տիր: Տէր Մէվսէսեան էֆ. նին թէքլիֆի րէստ
օլունուպ րէիսին թալէպի իւզէրինէ մէճլիս եփ-
րեմ խանա հիւրմէթէն այաղա գալգմըշ վէ
Դուրեան Ս. պիր տուա օգումըշ սըր: — Պունտան
սօնրա ախլը ասքէր մէսէյէսինտէն տօլայը միլ-
լէթճէ նէ եափըլտըլընը սուպ էտէն պիր թագ-
րիր օգունմուշ վէ Հմայեակ եպիսկոպոս պու
պապտէ հաթթա ումում րուհանի րէիպէրլին
պիրլիքտէ միւրէճաաթտա պուլունմասընա լիւ-
զում կէօսթէրմիշ տիր: Պունա Վարչութիւն թա-
րաֆընտան ճէվապ վէրիլէրէք օլ պապտէ միւմ-
քին օլան հէր շարէնին իսթիմալ էտիլմիշ վէ է-
տիլմէքտէ օլտուզու պէյան օլունմուշ սըր:
Պունտան սօնրա Բաղաֆ. ժողովտան էքսիլէն Յ
ազանըն եէրինէ Յարութիւն Զէքի էֆ. Յարու-
թիւն Պօչիլէզնեան էֆ. վէ թագուր Արեւեան
էֆ. ինթիսապ էտիլմիշ տիր: — Շահրիկեան էֆ.
հէյէթի ի իտարէնին՝ մէճլիսին մուվաֆֆաթընը
ալմազտան Փաթրիգխանէնին ինչաւընա պաշա-
մասընը մուախէղէ էթմիշ վէ կէլէճէք իճթիմա
տա պու խուսուստա հէյէթի ի իտարէտէն իզա
հաթ իսթէնմէսի գարարկիր օլմուշ սըր: — Երու-
սաղէմ վանքընըն տախիլի նիզամիամէսինտէ իճ-
րա օլունաճազ թատիլաթա տաիր լայիհա օգու-
նուպ օլ պապտէ թանգիմ էտիլէն մատտէլէր
գապուլ էտիլմիշ տիր: Մէզքիւր մատտէլէրէ կէօ-
րէ պունտան սօնրա իսթանպօլ Փաթրիգխանէսի
Երուսաղէմ վանքընըն իտարէ ճիհէթինէ նէզա-
րէթ էտէճէք, Երուսաղէմ Փաթրիգխանէսի իս-
թէտիլի կիպի ալըմ սաթըմ եախօս իսթիգրապ
էտէմէյէճէք վէ հէր սէնէնին պիւտճէսի Փաթ-

րիգխանէյէ կէօնտէրիլիպ թէտգիգ ու թասաթգ
էտիլտիքտէն սինրա մէվզի ի իճրայա գօնուլաճազ
տըր: — Տնտես. Խորհուրդ՝ միլլէթէ ախտ օլուպ է-
մանէթէն Փաթրիգխանէյէ վէրիլմիշ օլան մէպ-
լազը էրմէնի Պանգասընա գօյմաղա գարար վէր-
միշ տիր: — Հէյէթի վիւքէլա էրմէնիսթան իս-
լահաթ գօյմիսիօնուլուն վազթ կէչիլմէյէրէք
կէօնտէրիլմէսինի արզու էտիլ օլ պապտէ իճապ
էտէն թախալաթըն իլք Ֆուրասթիլէ մէճլիս
ի մէպուսանտան թաստըգընը թալէպ էթմիշ
տիր: — էրմէնի Գաթօլիք մէճլիսի ումումին-
տէ Գարտաշեան էֆ. Փափա հազրէթլէրինտէն
կէլիլիշ օլան սօն թահրիրաթ միւնտէրիճաթընը
հէր ճիհէթլէ խիլաֆը հազրիգաթ օլտուլունտան
պահա էտիլ պու պապտէ պէյանը թէէսաիֆ
էթմէյի վէ պէօյէճէ գապթը մէճլիստէ գայա
ոագրամազը թէքլիֆ էթմիշ վէ թէքլիֆի գա-
պուլ օլունմուշ սըր: — Սիւտէն կէլէն պիր խա-
պէրէ կէօրէ շէհրի մէզքիւրըն շարգ թարաֆըն-
տա թիւրք գապրիսթանընտա եէնի պիր մէզար
աչըլտըլը էսնատա պիր թօփրագ գապ չըգմըշ
վէ ամէյէնին տիգգաթսըլըլընը նէթիճէսինտէն
մէզքիւր գապ փարէլէնմիշ, վէ ամէյէ իչինտէն
չըգան փարայը գափըլմըլար սըր: Հիւքիւմէթ
մէզքիւր փարայարը գըսմէնէլտէ էտէպիլմիշ տիր:
Պունլար՝ Լեւոն Բ. ին մարուֆ սիքքէլէրի օլուպ
պիր թարաֆընտա «Լեւոն քազարու» Հայոց»
եազըլը, տիկէր թարաֆընտա իսէ այագ իւզէ-
րինտէ տօլրան պիր չիֆթ արայան, օրթատա
պիր խաշ վէ ալթընտա «Կարողութեանքն Աս-
եռնոյ» ճիւլէսի պուլունուլօր իմիշ: Փարչա-
լանմըշ օլան գապ մէզքիւր փարատան զիյատէ
գըլմէթի պիր էսէր իմիշ: Պ. Յովսէփ Փիւշ-
մանեան պու սէնէ փարիստէ Սաշոն ճէզ Արքիգա
Ֆրանսիգէ գապուլ օլունմուշ վէ Բան շ'օմ Կ Վիհօ
նամ էսէրի զայէթլէ թագտիր էտիլմիշ տիր:
Մէզքիւր րէսմ օճագ պաշընտա, պիր չայ սօֆ-
րասը էթրաֆընտա օթուրուպ գօնուլմագտա օ-
լան պիր իսթիյար գէվճէնին րէսմի տիր: Փիւշ-
մանեան էֆ. ապէն Տիլարպէքիլի տիր:

ՓՐՕ. ԶԷՄԱԱԹԸ

Պու հաթթանըն Փազար էրթէսի Պալլէճիք
մէքթէպինին թէվզիի տիլիօմա զիյնէթի իճրա
էտիլմիշ օլուպ, եէտի էֆէնալիլէր մէզուն օլմուշ-
տըր: — Ատանա գըլմալընտա մագթուլ տիւլէն Մր.
Բօճըրըն (Տօգ. Գրիթիլին տաւատը) քէմիք-
լէրի կէչէն կիւն Ատանատան թարսուսա նալլ
օլունուպ Գօլէճին հապլուսունտա տէֆն օլուն

մուշ սորը: Պու միւնասիպէթլէ Յունիս շտէ Գօ. լէճ իպատէթխանէսինտէ փէք թէմքինլի պիր սու. րէթտէ պիր ճէնաղէ մէրասիմի իճրա էտիւմիշ օ. լուպ, անտէ Փրօֆ. Սիմօն Գիւպիէլեան, Արամ էֆ. Պաղտիկեան, Բենիսաւին էֆ. Կայծակեան վէ Մէրսինտէն Տէր Սահակ Բահանայ իրատ ը քէլամ էյլէմիշլէր տիր: Մր. Մավրըր իլէ Պատ. Յովակիմ Գալաթանլըն քէմիքլէրի իսէ Ատանա մէզարիսթանընտա տէֆն էտիւմիշլէր տիր: — Թարուսա գօլէճինին մուպիմէրինտէն վէ Տօգ. Գրիսթինին քեաթիպի օլան Գէսրգ էֆ. Տամա. մայան պու եազընլարտա Տօգ. Գրիսթինին քէ. րիմէսի Միս էկնէզ իլէ նշանլանմըզ վէ նշան մէ. րասիմի Թարուսա, Մէրսին վէ Ատանատան աւա. վէթ օլունմուշ տօսթլարըն պէօյլէք իզտիհամը հուզուրունտա իճրա օլունմուշ տըր: — Օսմա. նիլէ Թէզքեար քիլիսէսինէ Ֆարգին ինճ. քի. լիսէ Ծ մէճիտ վէ Գրէսի քիլիսէսի Ծ մէճ. իսնէ էթմիշ տիր: Վեր. Ամիրխանեան Գործ. Ժողով թարաֆընտան Գիւրսիսթանտաքի քիլիսալարը գիյարէթ էթմէք իւզրէ Մայիս 22տէ Խարփութ. տան հօյա չըգիշ տըր: Ֆարգինտէ կէրէք ինճ. քիլիսէտէ կէրէք Լուս լարըն շարաւընտա 150-350 հուֆուս սամիունա էլրմ. վէ Գիւրստէ լիսան լարտա վազլար վէ հութգլար իրատ էթմիշ տիր: Ռըտվան վէ Թըլ քիլիսէլէրինիտէ գիյարէթ էթմիշ տիր: — Աւրֆատա քիթապճը Խաչատուր Շատա. րեւեան էֆ. Յունիս Լտէ վէֆաթ էյլէմիշ տիր: — Պատ. Յ. Արմազանեան էօտէմիշ քիլիսէսինտէ Գ սէնէ իշլէսիքաէն սօնրա Մայիս 5տէ իսթիֆասընը վէրմիշ տիր: Հէր հանկը պիր քիլիսէտէն տալէթ օլունուրտա միւխսպէրէյէ հազրի տըր: — Նոր. կի էֆ. Անասթասիատիս ուզուն միւտտէթտէն պէրու էրպատտա վաղըլըգլա մէշղուլ իքէն, պու եազընլարտա օ քիլիսէ իլէ գաթ ը ալազա էյլէմիշ օլուպ չիմտի Տէրէ քէօյտէ իշլէմէքտէ օլտուզունտան միւմաիլէյիլէ միւքեաթէպէ էտէն. լէր՝ Վէղիր քէօիլիւտէ Կարապիտ աղա Չէվիկ. եան եւտիլյէ Տէրէքէօյտէ վրօթէսթան վաղը. նա կէօնտէրմէլէրինի աղու էտէր:

Տ Ա Խ Ի Լ Ի

Մուհարեպէ: Պու հաֆթա զարֆընտա Ատա. լար տէնիլլինտէ հիշ պիր պէլի իճրտաթ վուգու պուլմամը տըր: Իթալիանըն քէնտի միւթթէ. ֆիգլէրի իլէ վազր օլան թէաթի ի էֆքեարը իւ. զէրինէ Ատալար տէնիլլինտէքի հարէքեաթընը պիլ ախէրէ վէ մուգթաղի սայտըլը սըրատա թէքրար պաշլամագ իւզրէ թէէլիլի էթմիշ իսի.

յի ըրվայէթ օլունույօր: — Ճէնէրալ Ամէլիօ մու. հարէպէնին տէվամը իուսուուունտա իպրապ ը նախօշնուտի էթմիշ օլան 8 աաէա իթալիան ա. սաքիրինի գուրչունա աիզմիշ տիր: Քէզալիք միւմաիլէյի Բօտօստա աշարը եիւզտէ 10ա թէն. զիլ էտիպ թահսիլինէ տէ միւպաշէրէթ էթմիշ տիր: — Պիր թէլէզրաֆ իսպէրինէ հազարէն Յու. նիս 13տէ Խաւս ճիհէթինաէքի աաքիր ի Օս. մանիլէ թարաֆընտան Լէպտէ իսարէպէրինէ պիր հիւճիւմ իճրա օլունմուշ վէ մուհարէպէ փէք գանըլ պիր թարգուս 7 սաաթ տէվամ էթ. միշ տիր: — Մուհարէպէ ի հազըրէնին իճապ էթ. տիրտիլ մէսարիֆաթա գարչըլըգ օլմագ իւզրէ հարպըն իսիթամընա գատար մաաշաթ ը ումու. միլէտէն եիւզտէ Ծ նիսպէթինտէ գաթ էտիլ. մէսի, էմլաք, աղար վէ թէմէթթիւ վէրկիլէրի. նին եիւզտէ 2Ծ նիսպէթինտէ թէզլիտի վէ քէ. զալիք պէտէլի աաքէրինին 50 լիւստան 60ա վէ ըէտիֆլէր իշիւն վէրիլէն 30 լիւսնըն 40ա իպ. լազ էտիլմէսի հիւքիւմէթճէ թասաւվուր էտիլ. միշ տիր: Պու պապտէ մէճլիս ի վիւքէլաճա թասաւվիպ էտիլէն լալիհա զանուշիլէ պէրա ի թասաւվ մէճլիս մէպուսանա թազաթ օլուն. մուշ տըր: Մէճլիսին իթթիհատ վէ Թէրազըր ֆըրգատը հիւքիւմէթին թէքլիֆլէրինի էսաաէն գապուլ էթմէյէ գարար վէրմիշ տիր: — Ճէ. զարի ի Պահր ը Սէֆիտ հէյէթ ի իթթիհատիլէսի հէփ աաալար էհալիսի նամընա պիր մուլթիլէ նէշը էտիպ, անտէ ճէզարի ի մէզքիւրէնին Սու. սամ աաաաը միսիլու պիր իտարէ ի հիւքիւմէ. թէ նալի օլմաշընը իթալիա, Բուսիա վէ Ֆրան. սա հիւքիւմէթլէրինտէն ըէճա էթմիշ տիրլէր:

Մհճլիս ի Մեպուսանըն 13իւնճիւ իճթիմաընտա պաղը եէնի կէլէն մէպուսլարըն աղսըլըգա գա. պուլու էանասընտա Ատանա մէպուսու Ապու. ուլլա՝ Էֆէնտինին տինի ալէթ էթմիշ օլմաըն. տան, վէ «Պէն Թանիմ զազէթասընըն պուլուն. տուզու եէրտէ համագ զըլմամ,» տէմիշ օլմա. սընտան նաշի իթիւրազաթ վէ նէթիճէսինտէ մէճ. լիստէ պիր ազ կիւրիւլթիւ վուգու պուլմը իսէ տէ, էնճամ էքսէրիլէթլէ գապուլ օլունմը տըր: Պատէհու իճթիմաաթ գանուուու հագգընտա միւզաքէրաթա պաշլանմը տըր: Մատտէնին թալիս ի էսամի իլէ ըէյէ գօնուլմաընը թալէպ էթմէք իւզրէ 15 իմզա իլէ պիր թագրիլ վէ. ըրլմիշ իքէն, հէման օ սըրատա իմզա սահիպի 5 էֆէնտիլէր իմզալարընը կէրի ալմը սըրլար: Պու միւնասիպէթլէ Ճան Պօլաթ պէյ իլէ Վարդ.

գէտ արարածնտա պիր միւնագաշէ վուգու պուլ-
մուշ տըր :

Արնալուշուգ . — Ասաքիր ի Օսմանիյէտէն
մաղուպ օլարագ էօթէյէ պէրիյէ տաղլընջ օլան
ասքէրլէրին խամիս նահիյէսի էթրաֆընտա իճ-
թիմա էթմիշ օլտուգլարը անլաշըլարագ օրայա
մուհիմ պիր գուվլէթ կէօնտէրիլիշ տիր : —
Իփէք հէվալիսնտէ պուլունուպ ասիլէրէ իս-
թիքեամ օլան գուլէյէրտէն պիր գըսմը թօփ-
լար վասըթասըյէ խարապ վէ իհրագ , տիկէր
պիր գըսմը տա իշղալ էտիլմիշ տիր : Ասիլէր
կիթաիքճէ տաղըլարագ աղալմագտա իմիլէր :
Ասի պայրագտալարըն վուգու պուլան իսթիմ
գաճը իւզէրինէ Գարասաղ հիւքիւմէթի անճագ
4,000 ասի միւթէճիյի գապուլ էսէպիլէճէյինի
պիլտիրմիշ իտիյի ըրվայէթ օլունմագտա տըր :

Միւթէնէվլի : Պահիյէ հէզարէթիլին Հագգ
ղագէթասը պէյհիտէ «Միհրդասըն թաճը» սէր
լէվլայը պիր պէնտիստէն տօլայը իգամէ ի տալա
էթմիշ իտիլինի էվլէյէնէ ետլմը իտիք : Իտարէ ի
էօրֆիյէ միւքիւր գաղթիւնըն միւտիր ի մէսու-
լու Համտի պէյի վէ սէր մուհարրիւր վէ
պէնտի մէզթիւրիւն տէ սահիպի օլան Սիւլէյման
Նաղիֆ պէյի 10ար լիրա ճէզա ի նագտի իթու-
սընա հիւքմ էթմիշ տիր : — Ապրիլտէ թիւթիւն
սարֆիյաթընըն հասըլաթը 30,000 լիրա նագտան
օլունջ օլունպ պուլունն սէպէպի իսէ գաշաղճըլը
օլտուգու անլաշըլմը տըր : — Սապըգ Շուրա ի
տէվլէթ աղասընտան Հիւսէյին Քեաղիմ պէյ
Մարաշտան Իֆհան զաղթիւսըն իտա-
րէխանէսինէ պիր թէլէղրաֆ քէշիտէ վէ
միւթէսարըքը իտարէսիպիլինտէն տօլայը իթ-
համ էյլէմիշ , վէ «Ձէյթունն էշգիյասը քէօյ-
լէրի եաղմա էտիյօր» տէմիշ տիր : Լաքին
պու «Ձէյթունն էշգընայը աճէպա նէրտէ» տիր ,
տաղլարտա՝ մը եօգսա Քեաղիմ պէյին իտալիսա-
նէսինտէ՝ մի : Նազըր Ճալիտ պէյ իլէ հէյէթը
վիւքէյանլը սաիր աղասը միյանընտա պաղը խու-
սուսաթտա իսթիլաֆ վուգու պուլմուշ տըր :
Քէզալիք Ճալիտ պէյ իլէ արալարընտա վուգու
պուլան պիր իսթիլաֆ սէպէպիլինտէն մէճիս ի
այան մալիյէ էնճիւմէնի աղասընտան Հիւսէյին
Հիլմի փաշա , Նորատունկեան վէ Մավրօքօր-
պաթօ էֆ . լէր տախի իսթիֆա էթմիլէր տիր : —
Գավգաս վափօրու մէսէլէսի հալլ ու թէսվիյէ օ-
լունմը տըր : — Իտրիս պիր պէյաննամէ նէշր էտէրէք
անտէ քէնտիլինն նէ մէնֆաաթը շախսիյէ իլիւն
նէ տէ էճնէպի պիր տէվլէթ թէշլիգիլէ իսեանա
սէվգ օլունմատըղընը անճագ թիւքլէրին տիր ի
Իսլամա սասըգ պուլունմատըղարը վէ Արապլար

Իւզէրինէ հագգըղ հիւճիւմէրտէ պուլունուպ
պիր չօգ մէզալիմ իճրա էթտիքլէրի իլիւն թիւք
հիւքիւմէթիլնէ գարըզ պըյամ էթտիլինի իլան էթ-
միշ վէ չու իքիւ շէյի թալէպ էյլէմիշ տիր : «Են-
մէնտէ շէրիաթ թալալըգ էտիլէճէք գաթիլէն
անքեամը մէտէնիլէ վէ ճինալիյէ իսթէմէյօրըգ :
Պէնիմ Ենմէնտէ իսթէտիլիմ կիպի էմր վէ նէհի
էթմէքտէ սէլաֆիյէթտար օլտուգու մըսմէն գա-
պուլվէ թաստըգ էտիլէճէք :» — Իթալիսնըն զապթ
էյլէտիլի Ատալար էհալիսինն մուրախասալա-
րընտան իպարէթ օլմագ իւզրէ թէշթիլ օլունմուշ
օլան հէյէթ՝ առալարըն եա Նունանիսթանա իլ-
հագընը եա տա միւսթագիլ պիր իտարէյէ մա-
լիք օլմալարընը տէվլէթէրտէն խուսուսա իթա-
լիատան հալա թալէպ էթմէքտէ տիր : — Իլմիլտէ
մուգլիմ իթալիսնըլարըն ասէտի 6000 օլունպ
պուլնարըն նըսֆընտան զիյատէսի մէմէքէթտէն
չըգմըշ տըրլար : — Իթալիս գըրշըլարը Իլմիլ ,
Մէսմէրին , Ատալիս վէ Մէրսին եազընլարընտա
կէօրիւմիւշ տիրէր :

Մ . Ամէրիգա Մէնէյթի թարաֆընտան թի-
քանիք գաղասընտա տալի թաղիգաթ իճրա է-
տէն գօմիթէ լափօրթընը իլան էյլէմիշ օլունպ օ
րափօրտա պաղը նագթալար աթիտէթլէր տիր : —
Օ էնտատա սէֆինէ 24,10 միլ սիւլաթլա կիտի-
յօրտը : Դափօրտա պուլունն 2223 նուֆուսըն
անճագ եիւղտէ 32սի գուրթուլմուշ տըր : Եա .
գընտա պուլ պուլունտուգու 4 եէրաէն թիքա-
նիլէ խապէր վէրիլմիշ տիր : Թիքանիլինն եագը-
նընտա 8 վափօր պուլունմագտա իտի : Թիքա-
նիլտէն 4 միլ էօթէտէ պուլունն Գալիֆօրիսա-
նըն գափտանը վէրիլէն խապէրէ իմալ պուլուն-
մատա իտի վափօրտա պուլունն նէր քէս գուր-
թուլապիլի իտի , պինտէն սէյհ գափտան Լօրտ
մէսուլ տըր : Վափօրուն պուլա չարիլըմասընըն
ապ մէսուլիլէթի գափտան Սիթէ տիւշէր : Գաւ-
փաքիւնըն թէլիիլ թէլէղրաֆ մէմուրը պաղը
մուհիմ խապէրլէրի կիլէյիլ սօնրա Նիւ Եօրք-
տա սաթաղը իլիւն թագալիհէ չայսն տըր :

ՎԵՆ . Տ . Տ . Կաթուղիլիս հուգուրը իմիլէրա-
թօրիլէ գապուլ օլունմագ իլիւն կէշէն հաֆիտ Ս .
Փէթէրապուրկա աղիմէթ էյլէմիշ տիր : — Ատա .
փաղարընտա Հայուհեաք Վարժարանընըն սօն
զինէթլէրի Յունիս Նճտա իճրա օլունմագ տըր :
17 օրիտըլար տիփօմա ալաճաղլար տըր : Կիրակի
կիւնիւ միւնթէհի սընֆա վաղը Փրօֆ . Յ . Հ .
Ճէճիգեան իրատ էտէճէք տիր :

Միւսիլի մետուլ վէ սաֆիլի իմիլիլապ
Յ . Գ . ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Օ . ԱՐՁՈՒՄԱՆ ՄԱԹՊԱՍԱՐ

ՏԼԻԽԱՍՏՈՒՄ , Ձագնագճըլար , Յակօրեան իտան